Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН

№ 29 (8769).

7 февраль 1986 йил

жума

Баҳоси 3 тийин.

КПСС XXVII СЪЕЗДИНИ МУНОСИБ КУТИБ ОЛАЙЛИК

15 ФЕВРАЛЬ — БУТУНИТТИФОҚ КОММУНИСТИК ШАНБАЛИГИ

ТОШКЕНТ ШАҲРИ

Тошкентдаги ошхона мебели ва бошқа мебеллар заводи коллективи шанбалик куни конструкцияси ва пардози яхшиланган ошхона мебеллари учун 350 дан ортиқ комплект тайёрлаб, ўнлаб турдаги фурнитура ва оммавий эҳтиёж товарларидан 3 минг сўмлик ишлаб чиқаради. Бу маҳсулотларнинг ҳаммаси йил бошидан буён тежаб қолинган хом ашё ва ёқилғи — энергетика ресурслари ҳисобидан ишлаб чиқарилади.

Завод цехларида бўлиб ўтган митингларда ишчилар кунлик топшириқни бир ярим баравар ошириб бажариш мажбуриятини олдилар.

(ЎзТАГ).

ЧИНОЗ ШАҲРИ

ЯНГИЙЎЛ пойабзал фабрикасининг Чиноздаги филиали коллективи Иттифоқимиз илғор саноат корхоналари коллективларининг КПСС XXVII съезди шарафига коммунистик шанбалик ўтказиш ҳақидаги ташаббусига шаҳарда биринчилардан бўлиб қўшилдилар. Шу муносабат билан корхонада митинг бўлиб ўтди. Митингда илғор ишчилардан Ж. Миналиева, М. Ғозибекова, Ф. Орипова, М. Исаевалар сўзга чиқиб шанбалик куни 1,5 норма иш бажаришга сўз бердилар.

Филиал коллективи шу куни юксак меҳнат унумдорлигига эришади. Жами 1200 жуфт болалар пойабзали ишлаб чиқарилади. Шанбалик куни ишлаб топилган маблағ ўн иккинчи беш йиллик фондига ўтказилади.

С. ҚОСИМОВА.

ОҲАНГАРОН ШАҲРИ

ЕВГЕНИЙ Николаевич Худяков катта мастер бўлиб ишлаётган ремонт-механика цехининг барча коллективини Оҳангарон «Стройпластмасса» комбинатида алоҳида ҳурмат билан тилга оладилар. Чунки бу аҳил коллектив комбинатда ҳар доим янги-янги ташаббуслар билан чиқади. Бу гал ҳам шундай бўлди. Партиямизнинг XXVII съезди шарафига 15 февраль куни ўтказиладиган Бутуниттифоқ шанбалиги — меҳнат байрамини Е. Н. Худяков бошчилигидаги цех коллективи биринчилардан бўлиб қувватлаб чиқдилар. Яқинда бўлиб ўтган коллективнинг умумий йиғилишида ремонтчи-механиклар 15 февраль куни амалга ошириладиган ишларнинг пухта режасини ишлаб чиқдилар. Меҳнат байрами куни улар 20 дан ортиқ ускуналарни сифатли ремонтдан чиқарадилар. 6 та дастгоҳ реконструкция қилинади. Комбинатнинг асосий ишлаб чиқариш цехлари учун 15 дан ортиқ деталларнинг запас қисмлари тайёрланади. Бунинг учун эса слесарлардан И. Игнатьев, В. Цой, М. Соловьев, А. Солиқулов ва В. Бруннерлар ҳозирданоқ тайёргарлик кўрмоқдалар.

Ташаббускор коллектив Бутуниттифоқ шанбалиги кунида ҳаммаси бўлиб 2 минг сўм миқдорида иш бажариб, ундан тушган маблағни тинчлик фондига ўтказишга қарор қилди.

Ремонт-механика цехининг А. Сидиқов бошчилигидаги бригада ишчилари ҳам 15 февраль куни шанбаликка чиқиб, минг сўмлик миқдорда иш бажаришни режалаб қўйдилар. Илғор ишчиларнинг бу ватанпарварлик ташаббуслари комбинатнинг бошқа коллективлари томонидан ҳам қўллаб-қувватланмоқда.

М. ҚАЮМОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг жамоатчи мухбири.

ОРЖОНИКИДЗЕ РАЙОНИ

15 фавралда ўтказиладиган коммунистик шанбаликка Оржоникидзе район босмахонаси ишчи-хизматчилари ҳам қизғин тайёргарлик кўрмоқдалар. Акбар Абдурасулов, Моҳида Муллабоева ва Гулбаҳор Авазова сингари серғайрат ишчилар ҳозирданоқ кунлик иш нормаларини ошириб бажаришга эришмоқдалар.

— Коммунистик шанбалик кунида коллективимиз матбаа маҳсулотлари ишлаб чиқаришни икки ҳисса ошириб бажаришга аҳд қилди. Шу куни ишлаб топилган маблағнинг 250 сўми беш йиллик фондига ўтказилади. — дейди босмахона директори Ҳ. Орипов.

Т. ЭШБЕКОВ.

ЎРТА ЧИРЧИҚ РАЙОНИ

Чиғириқ маккажўхори калибрлаш заводидан шанбалик кунида республика хўжаликларига 100 тоннадан ортиқ юқори сифатли капсулланган маккажўхори уруғи жўнатилади. Асосий ишлаб чиқаришда банд бўлмаган ходимлар территорияни ободонлаштириш ва темир-терсак йиғиш ишларида қатнашадилар. Беш йиллик фондига шу куни ишлаб топилган салкам бир минг сўм пул ўтказиш мўлжалланмоқда.

(ЎзТАГ).

КПСС XXVII СЪЕЗДИ ДЕЛЕГАТЛАРИ

ЭЛ ЭЪТИБОРИ

Эътибор Ирисбековани колхозда кўпчилик танийди. Ким билан суҳбатлашманг, бригадирнинг жонкуярлиги, дала ишини пухта билиши, одамларга меҳрибонлиги ҳақида тўлқинланиб ҳикоя қилади.

— Умридан барака топадиган аёл, — деди Ўктам ака, — биз билан суҳбатда. — Шу колхозда суягим қотди. Кўплар билан ишлашга тўғри келди. Аммо ишда бунчалик чаққон, деҳқоннинг дилидагини топадиган одам кам бўлади. Ўтган йилнинг кўзида неварам қаттиқ иситмалаб, ишга чиқа олмадим. Тушда бригадир кириб келди. Койиб берса керак, деб турувдим, аксинча ҳол-аҳвол сўради. Кейин ҳозир «тез ёрдам» чақириб бераман, дея тараддудланди. Унинг шу икки оғиз гапидан кўнглим тоғдек кўтарилди. Эртасига дилим равшан тортиб ишга отландим.

Кўп йиллардан бери Эътибор Ирисбекова бригадасида ишлаб келаётган Ниёз Алиев, Жанғил Пердешевалар ҳам ўз етакчиларининг барчага баробарлиги, камтарлиги тўғрисида меҳр ва самимият билан сўзлаб беришди.

Биз бригадир билан унинг хонадонида учрашдик. Эътибор опанинг таржимаи ҳоли ҳам, меҳнат фаолияти ҳам бошқа кўпгина деҳқонларникига ўхшаш. Ўрта мактабни битириб, далада ишлаяпти. Илғор ва актив колхозчи сифатида уни бригадирликка кўтаришган.

Эътиборни ўша 1958 йилда мактабдан колхозга отланган синфдошларидан ажратиб турувчи қатор фазилатлари бор. У комсомоллик йилларидаги ўтюраклиги, ташкилотчилиги, ишга сидқидиллигини ҳамон бирдек сақлаб қолган. Ана шу хислатларини ўғиллари Содиқжон, Собитжонларга, келинлари Зулайҳо ҳамда Умидахонларга ҳам сингдира олди. Уларнинг ҳаммаси колхозда турли касбларда ишлаб келишмоқда.

Эътиборни оилада, колхозда, қолаверса Тошкент районида обрўйига обрў қўшган нарса унинг ишчанлиги бўлди. Кўксидаги Ленин, Меҳнат Қизил Байроқ орденлари, медаллар унинг ишга бўлган садоқати, фидокорлигига гувоҳдир.

Бригадир мажлисларда ўз иши ҳақида гапиргудек бўлса устози Розиқ ака Худойбердиев номини албатта тилга олади. Чиндан ҳам Розиқ ака Эътибордаги ғайрат, ерга меҳрни қадрлади. Унга мураббийлик қилди. Кейин ўз ўрнига бригадирликка тавсия этди. Э. Ирисбекова бригадаси сабзавотнинг ҳамма туридан юқори ҳосил олган 1972 йили устоз ўз шогирдини партия сафига қабул қилинганлиги билан қутлади. Шундан буён Эътибор мураббий ишончини оқлаб келмоқда.

У дастлаб 40 гектар майдонда сабзавот ва картошка етиштирган бўлса, кейинчалик дўнглик, катта тепаликларни сурдириш ҳисобига экин майдонини кенгайтирди. Ҳозир бригаданинг 27 нафар аъзоси 81 гектар майдонда деҳқончилик қилмоқда.

Миришкорларнинг иноқлиги туфайли бригада план ва мажбуриятларини мунтазам бажариб келаётир. Биргина ўтган йилнинг ўзида Эътибор Ирисбекова бригадаси колхоз омборига 1215 тонна сабзавот ва картошка топшириб, йиллик планини 108 процент бажарди. Бригадада кўп ишлар механизация зиммасига юклатилган. Бу эса таннархни йилдан йилга арзонлаштирмоқда, деҳқончилик маданиятини оширмоқда.

— Биз шаҳарликларга қишин-ёзин маҳсулот етиштириб бериш учун астойдил меҳнат қиляпмиз, — дейди бригадир. — Бу мақсадда экин турларини кўпайтирдик. Плёнка остида карам, бодринг ва ош кўклар етиштиришни йўлга қўйдик. Унумли меҳнат туфайли бригадамиз аъзоларининг даромади ошди. Ҳар бир колхозчининг ўртача ойлиги 170—185 сўмданга тўғри келди.

Гап эришилган муваффақиятлар ҳақида борар экан, бригадир меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, ерни эъзозлаш, етиштирилган ҳосилни ўз вақтида йиғиб-териб олишда жонбозлик кўрсатаётган қатор коммунистлар номини тилга олди. Уларнинг ҳар бири ўзининг аниқ жамоат топшириғига ҳам эга. Масалан, Карим Эгамбердиев бригадада иш сифатига жавоб берса, Қобил Усмонов меҳнат интизомини назорат қилади. Ёш коммунист Карим Икромов эса колхозчилар орасида халқаро мавзуда суҳбатлар ўтказишда актив қатнашмоқда.

Э. Ирисбекова аҳил коллективи билан фахрланади. Бригада аъзолари бир ёқадан бош чиқариб ишлашмоқда. Тотувлик, интизом бор жойда муваффақият бўлаверар экан. КПСС XXVII съездига делегат қилиб сайланган Эътибор Ирисбекованинг ҳаёт йўли бунинг яққол далилидир.

С. ҲАСАНОВ,
Тошкент районидаги «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» колхози.

◆ Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси 50 йиллиги номли ишлаб чиқариш бирлашмаси 2-цех партия ташкилотининг секретари В. Гамазкова ишчи-хизматчилар ўртасида Ўзбекистон Компартиясининг XXI съезди материаллари бўйича кенг тушунтириш ишларини олиб бормоқда, суҳбатлар ўтказмоқда. Тикувчиларни КПСС XXVII съезди шарафига олинган социалистик мажбуриятларни ошириб бажаришга даъват этмоқда. Суратда: В. Гамазкова тикувчилар орасида.

Н. Шарипов фотоси.

ҚИШЛОҚДА БРИГАДА ПУДРАТИ

СИФАТ КОМИССИЯСИ ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

З ЙИЛДАН буён пахтачилик бригадасига етакчилик қилиб келмоқдаман. Ўтган йили 102 гектар ернинг ҳар гектаридан 33 центнердан пахта йиғиб олдик. Бу ундан аввалги йилдагига нисбатан 5 центнердан кўпдир.

Биз далачиликдаги ҳар бир ишни ўз маромида, энг муҳими сифатли бажаришга аҳамият бераётганлигимиз учун ҳам ҳосилдорликни оширишга эришдик.

Гап шундаки, бригадамизда, мана бир неча йилдирки, сифат комиссияси актив фаолият кўрсатиб келмоқда. Унинг составида беш киши бор. Улар сувчи, механизатор, оддий колхозчи, колхоз правлениесининг вакилларидан иборат. Ҳар бир мавсум олдидан комиссия аъзолари йиғилиш ўтказадилар. Ўтган ишларга якун чиқарилади. Янги режалар тузиб олинади.

Меҳнат эса пудрат усулида йўлга қўйилган. Далалар карталарга бўлинади. Ҳар бир карта йил бошидан колхозчиларга акт билан топширилади. Колхозчи бу майдонда чигит экиш ишларини ўз вақтида ўтказиш, тўла кўчат ҳосил қилиш учун жавобгарликни ўз зиммасига олади. Ғўза парвариши даврида ҳар туп ниҳолни асраб-авайлайди. Серҳосил қилиб ўстириш учун тажрибаси, маҳоратини ишга солади. Бутун ёз давомида далаларни машина теримига тайёрлаб боради. Чунки пудрат усулининг муҳим хусусиятларидан бири — бу пахтачиликдаги ишларни кўпроқ механизация ёрдамида бажаришдан иборат. Сифат комиссияси аъзолари бу соҳадаги тадбирларнинг бажарилишини алоҳида назорат қилиб борадилар. Агар комиссия бажарилган ишни чала, сифатсиз деб топса айбдорларга кўпчилик ўртасида танбеҳ берилади. Кўрилган зарарнинг бир қисми унинг ҳисобига ёзилади. Меҳнат ҳақи камайтирилади.

Табиийки, бу усул, бу талаб ҳар бир бригада аъзосининг масъулиятини кучайтиради. У ўзига ҳам, бошқаларга ҳам талабчанлик билан иш юритишга одатланади. Пировард натижа шунинг учун ҳам қувончли ва самарали бўлди. Давлатга ўтган йили етказиб берилган 325 тонна юқори навли пахтанинг 230 тоннаси машиналарда терилди. Бригадамиз бўйича 226 минг сўм соф даромад олинди. Дастлабки ҳисоб-китобларга қараганда колхозчиларимиз ўтган йил якуни бўйича ишлаган ҳар бир сўм меҳнат ҳақларига қўшимча яна бир сўмдан пул олишлари кўзда тутилмоқда.

Биз бригадамиз деҳқонлари билан биргаликда яқинда бўлиб ўтган область XXII партия конференцияси материалларини зўр қизиқиш билан ўрганиб чиқдик. Конференцияда бошқа кўпгина районлар қатори бизнинг районда ҳам кейинги йилларда пахта ҳосилдорлиги анча камайиб кетганлиги жуда тўғри танқид қилинди.

Бу танқиддан биз ҳам ўзимизга тегишли хулоса чиқариб оламиз. Ҳақиқатдан ҳам нима учун айрим бригадалар бир хил шароитда меҳнат қилиб, имкониятлари бор бўла туриб ҳосилдорликда қўшниларга қараганда паст натижага эришмоқдалар. Бундайлар бизнинг колхозда ҳам бор. Чунки ердан оқилона фойдалана олмаяпмиз. Деҳқончилик маданияти паст бўлиб қолмоқда. Давлат томонидан ҳар йили етказиб берилаётган тонна-тонна ўғитлардан, техникалардан ишнинг кўзини билиб фойдалана олмаяпмиз. Кўп ҳолларда дала ишларида агротехника тадбирларининг бузилишига йўл қўйилмоқда. Раҳбарларимиз, мутахассисларимиз, ҳар биримиз бу ҳақда чуқур ва жиддий ўйлаб кўришимиз ҳосилдорликни кескин оширишга қаратилган чора-тадбирларни ишлаб чиқиб амалга оширишимиз керак.

Шу мақсадда бригадамизда ҳам бир қатор ишлар қилинмоқда. Ортиқча ариқларни текислаш, йўл чеккаларидаги майдонларни ҳайдаш ҳисобига 2 гектар ер ўзлаштирилди. Экиш майдонимизни 104 гектарга етказдик. Мақсадимиз КПСС XXVII съезди йилида ҳосилдорликни 35 центнерга етказишдир.

Дала ишларини намунали ташкил этишда З. Муҳамедов, А. Файзиев, Й. Баҳромов, С. Қодиров, С. Муҳаммадова, Ғ. Сулаймонова, С. Иброҳимова, С. Арслонова сингари деҳқонларимиз фидокорлик кўрсатмоқдалар. Техникамиз тахт, уруғлик чигитни ҳам ташиб келтириб сифатли сақлаяпмиз.

Й. МАМАТОВ,
Оққўрғон районидаги Навоий номли колхоз бригадаси бошлиғи.

БУГУН ЯГОНА СИЁСИЙ КУН

Бугун областимизда ўтадиган навбатдаги ягона сиёсий кун яқинда ўз ишини тамомлаган Ўзбекистон Коммунистик партиясининг XXI съезди якунларига бағишланади.

Съезд делегатлари, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, область, шаҳар, район партия комитетларининг аъзолари ва аъзоликка кандидатлар, барча активлар бевосита меҳнат коллективларида бўлиб, омма эътиборини съездда қўйилган муҳим вазифаларга қаратадилар. Мавжуд камчиликларни бартараф этиш, янги беш йиллик топшириқларини муваффақиятли бажариш юзасидан зарур тадбирларни белгилаб оладилар.

ЛЕКТОРЛАР ЎН КУНЛИГИ

Тошкент областида Ўзбекистон Компартияси XXI съезди материалларини пропаганда қилиш ва тушунтиришга бағишланиб лекторлар ўн кунлиги ўтказиляпти. Ўзбекистон ССР Фанлар академияси илмий-тадқиқот институтлари олимлари, Тошкент олий ўқув юртлари профессор-ўқитувчиларидан иборат пропаганда группалари ўн кун — 5 февралдан 14 февралгача саноат корхоналари, қурилиш, транспорт ташкилотлари, колхоз ва совхозлар коллективлари ўртасида суҳбатлар ўтказадилар. Улар Ўзбекистон Компартияси XXI съезди материаллари тўғрисида батафсил гапириб берадилар. Меҳнат коллективларининг диққат-эътибори ишдаги мавжуд камчиликларни, салбий ҳодисаларни қатъият билан бартараф этиш, интизом ва уюшқоқликни мустаҳкамлаш, барча резервларни ишга солиш, ўн иккинчи беш йиллик топшириқларини муваффақиятли бажаришга қаратилади. Лекторлар меҳнаткашларнинг саволларига ҳам жавоб берадилар.

5 февралда 45 лектордан иборат пропаганда группаси Бўка ва Бекобод районларида, Бекобод шаҳрида бўлди. 6 февралда эса навбатдаги группа Оҳангарон райони, Ангрен ва Янгиобод шаҳарлари меҳнаткашлари билан учрашдилар.

Шу йил февраль ойининг иккинчи ярмида лекторлар куни ўтказиш мўлжалланмоқда. Унда Тошкентнинг юзлаб пропагандистлари иштирок этадилар. Улар областимизнинг барча шаҳар ва районларида суҳбатлар ўтказишади.

ЧОРВА ҚИШЛОВИ «ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» НАЗОРАТИДА

ЧОРВА қишловида ҳал қилувчи босқич бошланди. Ўзбекистон Компартияси XXI съездида алоҳида таъкидланганидек, бу мавсум бизнинг ҳамма нуқсонларимизни очиқ-ойдин кўрсатиб турибди. Кўпгина ерларда сут соғиб олиш камайиб кетди. Қатор фермаларда озуқа исрофгарчилиги давом этмоқда, озуқа цехлари яхши ишламаяпти. Чорва молларини боқишда рационга риоя этилмаяпти. Молхоналарнинг санитария ҳолатлари талабга жавоб бермайди.

Бундай камчиликлар, афсуски, бизнинг областимизда ҳам бор.

«Тошкент ҳақиқати» газетаси редакцияси съезд талаблари асосида қишловнинг қандай ўтаётганлиги, зарбдор тармоқдаги ишларнинг аҳволини чуқур таҳлил этиб бориш мақсадида «Чорвадор» газетасининг ҳар бир сонини алоҳида-алоҳида районларга бағишлашга қарор қилди. Газетанинг учинчи бетида босилаётган бу галги саҳифа Пискент районига бағишланди.

Саҳифадаги материалларда районда чорва қишловининг ўтиши, маҳсулот етиштиришнинг камайиб кетаётганлиги сабаблари, тармоқдаги аҳволни яхшилашга тўсиқ бўлаётган камчиликлар, муаммолар таҳлил этилади.

СЎНГГИ СОАТДА

◆ ХАНОЙ

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачев Баёнотида илгари сурилган ядровий қуролсизланиш Программасини Вьетнам олимларининг бу ерда бўлиб ўтган республика конференцияси қатнашчилари батамом қўллаб-қувватладилар. Янги совет ташаббусларида, деб уқтирилади конференция қабул қилган баёнотда, СССРнинг тинчлик ва инсониятнинг бахт-саодати тўғрисидаги ғамхўрлиги ифодаланган. Америка Қўшма Штатлари космосни ҳарбийлаштириш режаларини тузаётган бир вақтда Совет Иттифоқи ҳар қандай ядро портлатишларни тўхтатиб туриш ҳақидаги ўз қарорининг амал қилиш муддатини узайтириб, эзгу ниятини яна бир карра намоён этди. М. С. Горбачев олға сурган ядровий ва химиявий қуролларни батамом йўқотиш программаси СССРнинг тинчлик учун курашга қўшган улкан ҳиссасидир, деб таъкидланди конференцияда.

◆ НЬЮ-ЙОРК

Суриянинг Бирлашган Миллатлар Ташкилоти ҳузуридаги доимий вакили Ал-Фаттол БМТ Хавфсизлик Кенгаши раисига ўз ҳукуматининг шошилинч равишда кенгаш мажлисини чақириш ҳақидаги талабини топширди. Исроил Ливия пассажир самолётини ушлаб қолиб яна қароқчиларча иш тутганлиги муносабати билан шу талаб ўртага қўйилди. БМТ Хавфсизлик Кенгашининг аъзолари ҳозир ўзаро маслаҳатлашмоқдалар. Сионистларнинг сурбетларча иғвогарлигини Бирлашган Миллатлар Ташкилотида қатъиян қораламоқдалар. БМТ Бош секретарининг вакили гражданин самолётининг ушлаб қолинишини Х. Перес де Куэльяр «жуда таҳликали ва ташвишли можаро», деб баҳолаганлигини, айтди.

◆ РИМ

АҚШнинг демократик партиясидан сайланган сенатор Жорж Макговерн Американинг «самовий урушлар» планини қаттиқ танқид қилди. У Римда ўтказилган матбуот конференциясида сўзга чиқиб, Америка маъмуриятининг космик фазони ҳарбийлаштириш тўғрисидаги режалари АҚШ билан Совет Иттифоқи ўртасидаги муносабатларни ривожлантириш йўлида жиддий ғов эканлигини уқтириб ўтди. Макговерн КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачев Баёнотида таърифлаб берилган қуролсизланиш соҳасидаги янги совет таклифларини ижобий баҳолади. У СССРнинг тинчликсеварлик ташаббуслари Америка Қўшма Штатларининг турли доираларида кенг тарзда ижобий баҳоланаётганлигини уқтирди.

◆ МАДРИД

Испанияда авж олиб кетган НАТОга қарши намойишлар пайтида Бош кортес (мамлакат парламенти)да ҳукуматнинг ташқи ва мудофаа сиёсати юзасидан мунозаралар бошланди. Депутатлар, жумладан 12 март куни Испаниянинг НАТОда иштироки хусусида референдум ўтказилишига оид қонун лойиҳасини ҳам муҳокама қиладилар. Мунозараларни ҳукумат бошлиғи Фелипе Гонсалес бошлаб берди. У Испания ҳукмрон социалистик ишчи партиясининг НАТОга муносабат масаласида позицияси кескин ўзгарганлигини оқлашга ҳаракат қилди. Бу партия оппозицияда бўлган вақтида НАТО блокидан чиқиш тарафдори эди, ҳокимият тепасига келгандан кейин эса ўзининг сайловолди ваъдаларидан воз кечди ва гўё «мамлакатнинг миллий манфаатларига хизмат қилади», деган баҳона билан НАТОда иштирок этишни ҳимоя қилмоқда.

◆ КОПЕНГАГЕН

Дания фолькетинги (парламенти) иккинчи марта муҳокама қилиш чоғида «умумий бозор ислоҳоти» программаси масаласи юзасидан мамлакатда 27 февралда умуммиллий референдум ўтказиш ҳақида қонун лойиҳасини якдиллик билан маъқуллади. Маълумки, шу йил январь ойида депутатларнинг кўпчилиги Поуль Шлютер ҳукуматининг Европа иқтисодий ҳамжамияти ислоҳотларини қўллаб-қувватлаш ҳақидаги таклифини икки марта рад этган эди.

(ТАСС).

СЎНГГИ СОАТДА

«Қизил тонг» ишлаб чиқариш бирлашмасида «Янгилик» индекси билан маҳсулотларнинг 42 проценти ишлаб чиқарилмоқда. Бунда тикувчи Олия Ёқубованинг ҳам муносиб ҳиссаси бор. Пешқадам ишчи доим сифатли маҳсулот бермоқда, шу кунларда 1986 йил топшириқларини тўла бажариш арафасида. Суратда: О. Ёқубова.

Т. Каримов фотоси.

ИШЧИ МАЖЛИСГА БОРАЯПТИ...

Партия, совет, хўжалик, касаба союз ва комсомол ташкилотларида, ҳамма меҳнат коллективларида зарурат юзасидан вақти-вақти билан мажлис ва йиғилишлар ўтказилиб турилиши табиий. Бундай мажлисга бораётган ишчи одатда у қандайдир наф келтиради, нимададир ёрдам беради, нимагадир ўргатади, деган умидда бўлади.

Аммо шунчаки, ҳисоботларда қайд этиш учун ўтказиладиган йиғилишлар ҳам бўлиб туради. Табиийки, номигагина ўтказиладиган бундай йиғилишларда сўзга чиққанларнинг танқидий фикр-мулоҳазалари таъсир кучига эга бўлмайди, мажлис қарорига кирса ҳам ҳеч нарса ўзгармай қолаверади. Кейинги сафар бу нотиқлар сўз сўрашмайди, «нима фойдаси бор?» деб қўл силтаб қўя қолишади.

Демак, ишчилар мажлисларига аввалдан пухта тайёрланиб, юқори савияда ўтказиш ва қарорларнинг тўла амалга ошишига эришиш муҳим аҳамиятга эга. Ўрта Осиё темир йўли Тошкент бўлинмасининг Барраж станцияси касаба союз ташкилоти раиси Вера Владимировна Перелевская буни яхши билади. У ишчи-хизматчилар билан мунтазам мулоқотда бўлмай, уларнинг фикр-ўйлари, талаб-истаклари билан танишмай туриб касаба союз ишларини олиб боришни тасаввур қилолмайди.

Барраж станциясида иш сменали бўлганлиги учун касаба союз раҳбарлари ишчи-хизматчиларни бир вақтда тўплаб мажлис ўтказишда қийналишарди. Вера Владимировна раис қилиб сайланганидан сўнг эса йиғилишлар асосан эрталаб, смена олдидан ўтказиладиган бўлди. Қизиғи шундаки, энди мажлисда касаба союз аъзоларининг ҳаммаси қатнашяпти. Чунки йиғилишлар доимо қизиқарли, ҳамманинг активлигида ўтади. Муҳими эса — бирорта мажлис изсиз қолмайди, албатта самара беради.

Масалан, станцияда қиш ойларида ишлаш шароитини яхшилаш масаласи йиғилиш кун тартибига киритилиб, маъмуриятдан тунги сменада станцияни яхши ёритиш-

КАСАБА СОЮЗЛАРИ ҲАЁТИ

ни таъминлаш талаб қилинди. Касаба союз аъзоларининг бу талаблари дарҳол қондирилди.

Бундай мисоллар оз эмас. Касаба союз комитети мажлис кун тартибига киритилиши лозим бўлган масалаларни олдиндан тайёрлаб беради. Асосий эътибор шу куннинг долзарб масалаларига, ишчи-хизматчиларни ташвишлантираётган муаммоларга қаратилади.

Кейинги мажлислардан бирининг кун тартибига квартира тақсимоти масаласи киритилди. Шу корхонада 20 йилдан кўпроқ ишлаб пенсияга чиққан, аммо ҳамон коллектив сафида бўлган М. Пиркова биринчи бўлиб сўз олди.

— Темирйўлчиларимиздан кўпчилигининг яшаш шароитлари яхши эмас, — деди у.— Айниқса, ёғин-сочинли кунларда уларга қийин бўлаяпти...

Пенсионернинг сўзлари мажлисни жонлантириб юборди. Меҳнат ветерани Т. Костина, навбатчи В. Рябова, қабулловчи-узатувчи В. Сараматиналар темирйўлчиларнинг уйларини ремонт қилиб бериш зарурлигини айтдилар. Сўзга чиққан кондуктор, стрелкачи ва слесарь-ремонтчилар ҳам шу ҳақда гапиришди.

Касаба союз комитети оддий ишчиларнинг меҳнат ва турмуш шароитларига оид ҳар қандай масалага жиддий эътибор билан қарайди. Квартира ордерлари ва дам олиш уйларига йўлланмаларни тарқатиш масаласи касаба союз комитетида кўриб чиқишдан аввал ишчиларнинг йиғилишларида муҳокама қилинади. Ана шунда тақсимот тўғри бўлади. Масалан, бирор ишчи яшаб турган жойини кенгайтиришни сўраб ариза берган, дейлик. Махсус комиссия дарҳол унинг яшаш шароитини текшириб келади ва ишчилар йиғилишида натижасини маълум қилиб, ўз фикрини билдиради. Шундан сўнг янги квартира энг оғир шароитда яшаётган кишига берилади.

Касаба союз комитети ўз мажлислари қарорларига жиддий муносабатда бўлади, уни ҳар бир ишчи-хизматчига тўла етказишга ва муддатидан кечиктирмай, ҳал этишга ҳаракат қилади.

И. ЗИМИН,
«Тошкент ҳақиқати»нинг штатсиз мухбири.

ПАХТА ҲОСИЛДОРЛИГИ НИМАЛАРГА БОҒЛИҚ?

Яқинда махсус мухбиримиз Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг ўсимликлар экспериментал биологияси институтида бўлиб институт директори, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси, биология фанлари доктори, профессор Абдумавлон Абдуллаевич АБДУЛЛАЕВ билан суҳбатда бўлди. Қуйида ана шу суҳбатни эътиборингизга ҳавола қиламиз.

— Абдумавлон Абдуллаевич, пахтанинг янги навларини синаб кўриш ва жорий этиш соҳасида институтингизда қандай ишлар олиб борилаяпти?

— Институт илмий коллективи ўсимликлар генетикаси, физиологияси ва биохимиясини ўрганади. Хусусан, пахтанинг вилтга чидамли, тезпишар, юқори ҳосилли, қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариш талаблари ва саноатнинг техник сифатларини қондирадиган, терим машинасидан унумли фойдаланишни таъминлайдиган навларини яратиш методларини ишлаб чиқади.

Бу соҳадаги аҳвол ҳозир ғоят тиғиз бўлиб қолди. Анча йиллар олдин районлаштирилган «Тошкент-1» ва «Тошкент-6» навлари бугунги кунда ўз биологик сифатини йўқотиб, вилт касаллигига чалинадиган бўлиб қолди. Энди бу навларнинг экилиши мўл ҳосил учун гаров бўла олмайди. Шунинг учун ҳам янги-янги навлар яратиш, улар орасидан энг сифатлиларини деҳқонларга етказиб бериш устида иш олиб бораяпмиз.

Ўн биринчи беш йиллик давомида ана шу илмий изланишлар йўлида бир қанча ютуқлар ҳам қўлга киритилди. Яратилган 19 та пахта навининг 6 таси районлаштирилди. Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси С. Содиқов, ВАСХНИЛ мухбир аъзоси Н. Назиров, қишлоқ хўжалиги фанлари доктори О. Жалилов, биология фанлари кандидатлари А. Эгамбердиев, Ҳ. Аҳмедов, институт илмий ходими Н. Фақиров ва бошқа тадқиқотчилар етиштирган «АН Самарқанд-3», «Оқ олтин», «Фарҳод», «АН Боёвут-2», «Октябрь—60», «АН Ўзбекистон-3» каби навлар шулар жумласидандир. Қолган навлар ҳам давлат синов нуқталарида синаб кўрилаяпти. Ҳозирги кунда республикамиз умумий пахта майдонининг 50 процентида бизнинг институтимиз етиштирган навлар экилмоқда.

— Янги навлар устида ишлашдан ташқари яна қандай илмий изланишларни кўрсатишингиз мумкин?

— Мутахассисларимиз ерга ишлов бериш агротехник тадбирларини, сув ва тузнинг экинларга таъсир этиш хоссаларини, ҳар бир суғориладиган гектар самарадорлигини ошириш йўлларини ҳам ўрганмоқда. Масалан, суғориладиган майдонларга ишлов беришнинг ўзига хос янги системаси ишлаб чиқилди.

ЕЧИМИНИ КУТАЁТГАН МУАММОЛАР

Бу система бугунги кунда 200 минг гектардан ошиқ майдонда татбиқ этилмоқда. Ерни чуқур ҳайдаш, органик минерал ўғитларни қатламлаб ётқизиш, беда билан алмашлаб экиш ҳосилдорликни тўрт-беш центнерга ошириш имконини беради. Бундан ташқари озуқа етиштириш 20 процентга кўпаяди. Бу эса фақатгина пахтачиликни эмас, балки чорвачилик муаммоларини ҳам ҳал қилиш имконини беради ва эски ерлар структурасини яхшилашга шароит туғдиради.

Ҳозирги кунда пахтани шўрга чидамли қилиш муаммосини ҳал этиш йўлида иш олиб бораяпмиз. Ерларимизнинг 70 процентини у ёки бу даражада шўр босган. Бунинг оқибатида ғўза туплари сийрак бўлиб унмоқда. Улар кучсиз, ҳосилдорлиги ҳам, сифати ҳам паст бўлади. Кальцийли селитра ёрдамида шўрнинг зарарли таъсирини кесиш услубини ишлаб чиқдик. Бунда ер шўри ионларини нейтраллаштириш ҳисобига ўсимликнинг тузга чидамлилик хислати оширилади. Кальций тузини ўғит сифатида ерга солиш ёки уруғни унга ивитиб олиш мумкин. Бу усул туфайли ғўза туплари қалин ўсади. Унинг ҳосилдорлиги ҳам, сифати ҳам ортади. Ҳозир бу усулдан Сирдарё ва Хоразм областларида маълум миқдорда фойдаланилмоқда.

— Буларнинг ҳаммаси аввало институт лабораторияларида тажрибадан ўтказилган, шундай эмасми?

— Шубҳасиз. 20 та лаборатория ҳамда генетика ва селекция, физиология ва биохимия, агроэкология билан шуғулланувчи учта катта бўлим бор. Уларда иш комплекс тарзда амалга оширилади: янги услуб топилиб, ўрганилади, унга характеристика ишлаб чиқилади, технологик сифати текширилади, татбиқ қилиш шароитлари белгиланади.

— Лекин деҳқонларимиз ҳамон олимларнинг мукаммал пахта навларини етиштириб бермаётганлари ҳақида гапирмоқдалар. Янги навларнинг баъзилари эса тўқимачилик саноатининг талабларини қондирмаяпти. Бу ҳақда нима дея оласиз?

— Тўғри, деҳқонларимиз олдида қарздормиз. Сўнгги пайтларда биз тақдим этган навларни ҳар томонлама мукаммал деб бўлмайди. Тезпишар, вилтга чидамли, машинабоп пахталаримизнинг толаси мўрт бўлиб қолмоқда. Аксинча, толаси мустаҳкамлари эса турли касаллик ва зараркунандалар олдида заифлик қилмоқда. Генетик ва селекционер олимларимиз ўн иккинчи беш йилликдаги ўз тадқиқотларини навлардаги ана шу камчиликларни ҳисобга олган ҳолда планлаштирмоқдалар.

Бу ўринда шуни ҳам айтиб ўтишимиз керакки, янги навларни яратиш кўп йиллик изланиш талаб қилишини баҳона қилиб, илмий тадқиқотлар муддати чўзиб юборилмоқда. Натижада, Ўзбекистон Коммунистик партиясининг XXI съездида айтиб ўтилганидек, пахтачиликни ривожлантириш билан боғлиқ бўлган муаммоларни ҳал этишда ғоят сусткашликка йўл қўйилмоқда. Тадқиқотлар учун сарфланаётган маблағларнинг самараси кам. Шу билан бирга пахта ҳосилдорлиги ошмаётганлигининг қатор жиддий сабаблари ҳам бор.

Қўшиб ёзиш ва бошқа нопок йўллар туфайли «ҳосилдорликни ошириш» кўпгина хўжалик раҳбарлари ва мутахассисларини жиноят қилишгача олиб борди. Оқибатда, белгиланган агротехника тадбирлари ўз вақтида, сифатли бажарилмади. Яхши режалар ўлда-жўлда қолиб кетди, илмий тавсиялар ишлаб чиқаришга жорий этилмади. Натижада, пахтачиликнинг умумий ривожига путур етказилди. Съезд бундай ножўяликларни кескин қоралади.

Биргина уруғчилик масаласини олиб кўрайлик. Ҳар бир районда экилаётган уруғлик навларининг тури икки хилдан ошмаслиги керак. Ваҳоланки, бир районда беш хил навдаги уруғлик экаётганлар ҳам бор.

Қадимда кузда ғўза ичига турли озуқа экинларининг уруғликлари экилиб, баҳоргача улар ўриб олинарди. Бунда ҳам ер дам оларди, ҳам тозаланарди. Мазкур тадбирнинг ғоят фойдали эканлиги аллақачон исботланган. Аммо ҳозир ҳеч ким бундай қилмайди. Алмашлаб экишга ҳам панжа орасидан қаралмоқда. Лозим бўлган 25—30 процент ўрнига атиги 8—10 процент ер алмашлаб экилмоқда. Агар бу тадбирлар кўзда тутилганидек амалга оширилса эди, чорва ҳам тўқ бўларди, ер ҳам бақувват турарди.

— Ер кучини фақат минерал ўғитлар билан тиклаб бўлмайди, демоқчисиз-да?

— Албатта. Ахир, табиий куч йиққан замин билан сунъий семиртирилган ер орасида анчагина фарқ борда. Дарвоқе, минерал ўғитлар ҳақида. Институтимиздаги минерал озиқлантириш лабораториясида изотоп методлар ёрдамида қайси ўғитнинг ўсимликка қандай таъсир ўтказиши ўрганилади. Масалан, ўсимлик ерга нормал солинган азотнинг 30 процентидангина фойдаланаркан. Агар азот миқдори кўпайиб кетса, сув меъёридан ортиқ берилса, пахта толаси узун бўлади, аммо унинг пишиқлигига путур етади.

Қатор хўжаликларда баъзи ўғитларга ортиқча баҳо берилиб, баъзиларига эса менсимай қаралади. Жумладан, кўпгина деҳқонларимиз калий ўғитини хуш кўрмайдилар. Ваҳоланки, калий берилмаган жойда тола сифати тушиб кетади. Умуман, минерал ўғитлардан илмий тавсияларга мувофиқ фойдаланилса яхши самара беради.

— Сўнгги савол. Шу кунларда областимизда пахтачиликни тез суръатларда ривожлантириш учун мукаммал пахта навларидан ташқари яна нима етишмаяпти?

— Менимча, қудратли техника танқислиги сезилиб қолмоқда. «Кировец-700», «Кировец-701» каби кучли тракторлар, ерни 80 сантиметр чуқурликда ҳайдайдиган плуглар етишмаяпти.

Суҳбатни У. АБДУШОҲИДОВ олиб борди.

ОЛИМНИ ХОТИРЛАБ

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг тил ва адабиёт институтида таниқли тилшунос олим Димитрий Николаевич Ушаков хотирасига бағишлаб олимлар Советининг кенгаши бўлиб ўтди. Кенгашда Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг мухбир аъзолари И. Султонов, М. Қўшжонов, филология фанлари кандидати Т. Алиқулов ҳамда Тошкентдаги Ушаков номли мактаб ўқитувчиси Е. Сидоренковалар олимнинг ҳаёти, ижодий фаолияти ҳақида сўзлаб бердилар.

Димитрий Николаевич йирик тилшунос тадқиқотчидир. У яратган ҳозирги замон рус тилининг тўрт томлик луғати илм-фан хазинасига киритилган катта ҳисса бўлиб қолди.

СССР Фанлар академиясининг тил ва ёзувлар институтида биринчи бўлиб тайёрланган русча илмий луғатлар тузиш учун сўзлар тўплами Д. Ушаков ижодида муҳим ўрин тутади.

Етук тадқиқотчи Тошкентда яшаган йилларида ҳам илм-фан тараққиётига муносиб улуш қўшди. Бу ерда у ўзбек тилини мукаммал ўрганди ва русча-ўзбекча луғат таҳририда актив иштирок этди. Унинг диалектология соҳасидаги изланишлари айниқса тарихий ва назарий тилшуносликни бойитишда катта аҳамият касб этмоқда.

Д. Ушаков ижодининг маълум босқичи ўрта мактаб ҳаёти билан боғлиқдир. У бошланғич мактаблар учун ўқув қўлланмалари яратди. Олим тузган орфографик луғатдан ҳозир ҳам мактабларда фойдаланиб келинмоқда.

БИЛИМ ЮРТИ УЧУН СТАНОКЛАР

36-ҳунар-техника билим юртининг ўқувчи устахоналарида рақамли программа билан бошқариладиган станоклар ўрнатилди. Бўлғуси созловчилар, робот техниклар ва токарлар шу станокларни ўргана бошладилар.

Тошкент трактор заводи дарсхонани жиҳозлашда ёрдам берди. Корхона мутахассислари ҳунар-техника билим юртининг муаллимлари билан биргалашиб, ўқувчиларга ноёб машина-ускуналар билан ишлашни ўргатмоқдалар.

(ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ГРАЖДАН АВИАЦИЯСИ БОШҚАРМАСИДА МАТБУОТ КОНФЕРЕНЦИЯСИ

ЯНГИ ҲАВО ТРАССАЛАРИДА

Ўзбекистон граждан авиацияси бошқармаси ишчи-хизматчилари пассажирларга хизмат кўрсатиш ҳамда халқ хўжалиги юкларини манзилларига элтиб беришда кенг ҳажмдаги ишларни амалга оширмоқдалар. Бугунга келиб бошқарма ҳаво трассаларининг узунлиги 150 минг километрдан ошиб кетди. Республикамиз пойтахтидан кўплаб хорижий мамлакатларга ҳаво трассалари очилди. Ўтган йилнинг ўзида Тошкентдан Болгариянинг Варна шаҳрига учадиган рейсларнинг синов парвозлари ўтказилди ва айни пайтда бу рейслар бўйича қатнов мунтазам бўлиб қолди. Маҳаллий линияларда Тошкент — Устинов, Тошкент — Кировобод рейсларини йўлга қўйиш шу йилга мўлжалланган.

Бошқарма ишчи-хизматчиларининг самарали меҳнатлари партия ва ҳукуматимиз томонидан муносиб равишда тақдирланди. Уч нафар учувчи Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, 12 ишчи-хизматчи СССРда хизмат кўрсатган учувчи ва штурман фахрий номига сазовор бўлди. Ўн биринчи беш йиллик давомида 246 авиация ходими СССР орден ва медаллари билан тақдирланди, уларнинг 9 нафари Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган транспорт ходимидир.

Яқинда Ўзбекистон граждан авиацияси бошқармасида бўлиб ўтган матбуот конференциясида ана шулар ҳамда Ўзбекистон авиаторларининг ўн иккинчи беш йилликдаги вазифалари ҳақида батафсил гапирилди.

ХАЛҚАРО АҲВОЛ

УМИДБАХШ ҲУЖЖАТ

ПРАГА, 5 февраль. (ТАСС). Бу ерда ЧССР халқ палатаси ва федерал мажлис миллатлар палатаси ташқи ишлар комиссиясининг қўшма мажлиси очилди. Ана шу мажлисда қабул қилинган ҳужжатда чехословак халқи халқаро тинчлик йилида ядровий хавф-хатарнинг олдини олиш йўлида қатъий қадамлар қўйилади, деган умид билан яшамоқда, деб таъкидланади. КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачевнинг Баёнотида ана шу мақсадга эришиш йўллари кўрсатиб берилган. Тарихда биринчи марта инсониятга ялпи қирғин қуролини изчиллик билан тугатишга доир конкрет план таклиф этилди. Одамлар XX асрдаёқ атом энергиясидан фақат тинчлик мақсадларида фойдаланишлари учун шу планни тарихан қисқа муддатларда амалга ошириш мумкин ва лозим. Совет ташаббуслари комплекси дунё оммавий қирғин қуролининг бошқа турларидан ҳам халос этилишини назарда тутади. Чехословак халқи совет таклифларини маъқуллаб, якдиллик билан қўллаб-қувватламоқда.

ЧССР федерал мажлиси ташқи ишлар комиссиялари Женевадаги Совет-Америка музокараларида Ердаги қуролланиш пойгасини тўхтатиш ва космосда шундай пойганинг олдини олиш йўлида, ишонч ва ҳамжиҳатлик муҳитини вужудга келтириш йўлида силжишга эришиладн, деб умид билдирдилар.

АМЕРИКА ГАЗЕТАСИ БАЁНОТНИНГ ТЎЛА ТЕКСТИНИ БОСИБ ЧИҚАРДИ

НЬЮ-ЙОРК, 5 февраль. (ТАСС). Американинг «Нью-Йорк таймс» газетаси КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачевнинг 15 январдаги Баёноти тўла текстини босиб чиқарди. Унда 2000 йилгача планетамизда ядро қуролини батамом тугатишга қаратилган таклифлар баён этилган.

ЖЕНЕВАДАГИ МУЗОКАРАЛАР

ЖЕНЕВА, 5 февраль. (ТАСС). Бугун бу ерда ядровий ва космик қуролларга бағишланган Совет-Америка музокаралари доирасида стратегик қуроллар группасининг мажлиси бўлиб ўтди.

● БУЮК Британияда урушга қарши ташкилотлар, шу жумладан уларнинг энг оммавийси — ядровий қуролсизланиш учун ҳаракат ташкилоти Британияни НАТОнинг ракета-ядровий аслаҳахонасига айлантирилишига қарши намойишлар ўтказдилар. Суратда: намойиш қатнашчилари Бэргфилд шаҳридаги Британия ҳарбий-саноат комплекси объектини ўраб турган тиканли симга урушга қарши курашиш даъват этилган шиорни осиб қўймоқдалар.

ТАСС фотохроникаси.

ҚИТЪАЛАРДАН ДАРАКЛАР

● ПАРИЖ. Полиграфия саноати ходимлари федерацияси меҳнаткашларга мурожаат қилиб, уларни Францияда касаба союз активлари таъқиб қилинаётганлигига, демократик эркинликлар қўпол равишда бузилаётганлигига қарши курашни кучайтиришга даъват этди. Инсон ҳуқуқлари поймол этилаётганлигини кўрсатувчи кўпдан-кўп фактларга, дейилади бу ерда тарқатилган касаба союз баёнотида, Франция меҳнаткашлари муносиб жавоб беришлари зарур. Маъмурларнинг ишчилар синфига қарши бебошлиги ва жабр-зулми тобора таҳликали кўламда олиб борилмоқда. Федерация меҳнаткашларнинг кенг табақаларини ўз ҳуқуқлари, манфаатлари ва социал ғалабаларига қарши йирик капитал ва маъмурларнинг ҳужумига зарба беришга даъват этди.

● КОБУЛ. Афғонистон Халқ демократик партияси Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, АДР Фанлар академиясининг президенти С. Лойиқ қуйидагиларни айтди: фан ва маданиятни ҳар томонлама ривожлантириш Афғонистон Демократик Республикасидаги революцион жараённинг энг муҳим таркибий қисмидир. У Афғонистон пойтахтида очилган тарихчиларнинг совет-афғон қўшма комиссияси симпозиумида сўзга чиқиб, ана шу соҳада иккала мамлакат ўртасидаги ҳамкорлик Афғонистоннинг ўтмишини ўрганишга, иккала мамлакат ва иккала халқ ўртасида қадимдан таркиб топган кенг кўламдаги сиёсий, иқтисодий ва маданий алоқаларни ўрганишга муҳим ҳисса бўлади, деди.

«Апрель инқилоби ва унинг ғалабалари» шиори остида ўтаётган ҳозирги симпозиумнинг мавзуи Афғонистон тарихчилари учун ғоят актуал мавзудир, чунки революция мамлакат тарихидаги энг муҳим воқеа бўлди, деди комиссиянинг ҳамраиси, профессор Ю. В. Ганковский. У совет ва афғон олимлари ўртасида самарали ҳамкорлик ривожланаётганидан мамнуният изҳор этди.

(ТАСС).

АҚШ ЮҚОРИ МАРТАБАЛИ ВАКИЛИНИНГ ВИЗИТИ ХУСУСИДА

ВАШИНГТОН, 5 февраль. (ТАСС). АҚШ мудофаа министри Шарқий Осиё ва Тинч океан ишлари билан шуғулланувчи ёрдамчисининг ўринбосари Ж. Келли январь ойида махфий визит билан Пекинда бўлганлиги тўғрисидаги хабарлар Америка матбуотида пайдо бўлиб қолди. Бу визит 50 та Ф-8 йўлтўсар самолётини жиҳозлаш учун Американинг навигация ускуналарини Хитойга етказиб бериш тўғрисида Пекин ва Вашингтон ўртасида тузиш мўлжалланаётган битим билан боғланган эди.

Бу ердагилар ана шу битим 500 миллион долларликдан ошади, деб айтмоқдалар. Айтишларича, Келлининг сафари натижасида битим Хитой томони билан келишиб олинган ва яқин вақт ичида АҚШ маъмурияти конгрессга тегишли таклиф киритади. «Тайванни хотиржам қилиш» учун ускуналар сотиш тўғрисидаги аҳдномани Тайванга яна қурол-яроғ, жумладан ғоят сезгир техника етказиб бериш билан қоплашга уринаётганликлари уқтириб ўтилади.

Пекинда Келлининг визити тўғрисидаги хабарлар ҳозирча пайдо бўлгани йўқ.

БОСҚИНЧИЛАР МАҒЛУБИЯТИ

● ЛУАНДА. Ангола халқ озодлик қуролли кучларининг (ФАПЛА) бўлинмалари ирқчи Жанубий Африка Республикаси ва АҚШ марказий разведка бошқармаси қарамоғидаги қўғирчоқ УНИТА гуруҳи босқинчиларининг навбатдаги жиноий ҳаракатини барбод этдилар. Ангола миллий радиосининг хабар беришича, ўтган ҳафтанинг охирида каллакесарлар Бенгала вилоятидаги Баламбо аҳоли пунктини эгаллашга уриниб кўрдилар. Қўлига қурол олган маҳаллий аҳоли томонидан қўллаб-қувватланаётган ФАПЛА жангчиларининг дадил ҳаракати натижасида террорчилар тум-тарақай қочиб кетдилар.

(ТАСС).

Ливандаги аҳвол

БАЙРУТ, 5 февраль. (ТАСС). Исроил ҳарбийлари Ливанга қарши қуролли иғвогарликларни кучайтириб юбормоқдалар. Кеча агрессорнинг бир группа ҳарбий катерлари мамлакатнинг жанубий қирғоқларини бўғиб қўйди. Исроилликлар Сайда портига яқинлашаётган савдо кемасини ушлаб, қароқчилик қилдилар. Маҳаллий матбуот бу қароқчиларча ҳужум Ливан суверенитетини қўпол равишда бузишдир, деб баҳо бермоқда. Шу куни Исроил ҳарбий катерларидан бири Захрани дарёси мансабига яқинлашмоқчи бўлдию, лекин Ливан миллий ватанпарвар кучлари очган ўт билан ҳайдаб юборилди.

«Ливан жануби армияси» деб аталмиш қўғирчоқ режим армиясига мансуб ёлланганлар Ливандаги танглик бартараф этилишига йўл қўймаслик ҳаракатида мамлакат жанубида кескинликни кучайтиришни давом эттирмоқдалар. Шу мақсадда улар Сайда шаҳрининг атрофларини ва унга ёндош районларни ракета-тўплардан ўққа тутдилар.

Тель-Авивнинг агрессив ҳаракатларига жавобан, Ливан ватанпарварлари босқинчилар ва уларнинг малайларига қарши қуролли курашни кучайтирмоқдалар. Улар Шебаа ва Блида қишлоқлари районида босқинчиларнинг механизациялашган соқчиларига ҳужум қилдилар. Исроилликлар орасида ўлдирилганлар ва ярадорлар бор, бир неча бронемашина ишдан чиқарилди.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ XXI СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИ—ҲАЁТГА!

ЧОРВАДОР

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» РЕДАКЦИЯСИ ҲУЗУРИДАГИ ЖАМОАТЧИ ЧОРВАЧИЛИК СОВЕТИНИНГ МАХСУС ГАЗЕТАСИ № 1 (34)

ПАРТИЯ ХОДИМИ МИНБАРИ

НАТИЖАЛАР ҲАМОН ҚОНИҚАРСИЗ

ҲАР БИР соҳадаги меҳнат натижалари белгиланган тадбирлар, қабул қилинган қарорларнинг қандай амалга оширилишига боғлиқдир. Ташкилотчилик, оммавий-сиёсий ишларнинг моҳияти ана шу мақсадга қаратилмоғи керак.

Ўтган йили область партия комитети бюросида районимизда чорва қишловининг бориши муҳокама қилиниб, бу соҳадаги нуқсонлар бирма-бир кўрсатиб берилган эди. Шундан сўнг бу масалани район партия комитетида ҳам кўриб чиқдик. Ҳар бир хўжаликда чорвачиликда аҳволни тубдан яхшилаш, маҳсулдорлигини ошириш, озуқа базасини мустаҳкамлаш, ферма цех партия ташкилотлари, коммунистлар, мутахассислар масъулиятини ошириш ва шу асосда қайд этилган камчиликларни бартараф этиш юзасидан тадбирлар белгиланди. Мана шундан буён орадан бир йил вақт ўтди. Шу давр ичида жойларда бу тадбирларни ҳаётга татбиқ этиш, фермалар ва комплексларда меҳнатни қайтадан ташкил этиш, маҳсулот етиштиришни кўпайтириш юзасидан бир мунча ишлар қилинди.

Лекин масалага чуқурроқ ёндашиб, чорвачиликдаги ҳақиқий аҳвол билан танишсангиз ҳали бир қатор камчиликлар борлиги маълум бўлади. Энг ачинарлиси шундаки, кўп қарорлар, тадбирлар қоғозда қолиб кетмоқда. Масалан, ўтган йили чорвачиликда кадрлар билан ишлашни яхшилаш, фермаларни етук мутахассислар билан таъминлаш бош вазифа қилиб қўйилди. Лекин районимизда бу муҳим масала ҳалигача тўла ҳал этилмади. Бу шубҳасиз маҳсулот етиштириш суръатларининг пасайиб кетишига сабаб бўлди. Ўн биринчи беш йилликнинг сўнгги йилида барча турдаги чорвачилик маҳсулотлари етиштириш давлат планлари бажарилмади. Масалан, гўшт — 89,1 процентда, сут — 98 процентда, тухум эса 37,7 процентда қолиб кетди.

Айни кунларда ҳам районимиздаги Ленин номли, «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги», «Гулистон», Тельман номли колхозлар ва «КПСС XXVI съезди» совхозида меҳнат қилаётган чорвачилик мутахассислари бошқа соҳа кишиларидир. Шунинг учун ҳам бу хўжаликларда чорвачилик қолоқ тармоқ бўлиб келмоқда.

Область XXII партия конференциясида районларда ва хўжаликларда чорвачиликни ривожлантириш юзасидан йўл қўйилаётган камчиликлар рўй-рост кўрсатиб ўтилди.

Биз яқинда райондаги аҳволни атрофлича таҳлил қилдик. Бундан шу нарса маълум бўлдики, ферма ва комплексларда умумий подадаги сигирларнинг 15 процентдан ортиғи кам маҳсулли, жайдари моллардир. Шунингдек, сигирларни колхоз ва совхозларда етиштирилаётган зотли бузоқлар ҳисобига тўлдириб бориш ниҳоятда суст боряпти. Шунингдек, замонавий типдаги янги молхоналар, комплекслар қуриш чўзилиб кетмоқда. Мавжуд фермаларнинг қувватидан эса тўлиқ фойдаланилмаяпти. Чорвачиликнинг асоси бўлган озуқа базасини мустаҳкамлаш ҳам талабга жавоб бермайди. Кўпгина хўжаликларда ҳалигача ем-хашак танқислигига дуч келинмоқда.

Район партия комитети мавжуд камчилик ва нуқсонларни тезда бартараф этиш юзасидан конкрет тадбирлар белгилади. Уларнинг бажарилиши устидан қатъий назорат ўрнатилди. Ўн иккинчи беш йилликда халқимизнинг чорвачилик маҳсулотларига бўлган талаб ва эҳтиёжларини тўлароқ қондириш учун барча имкониятларни ишга соламиз.

М. ДАДАЕВ,
район партия комитети қишлоқ хўжалик бўлими мудири.

РЕДАКТОР КОЛОНКАСИ

ИНТЕНСИВЛАШ АМАЛДА БЎЛСИН

СССР ОЗИҚ-ОВҚАТ программасининг бажарилиши кўп жиҳатдан жамоат чорвачилигининг ривожлантирилишига боғлиқдир. Пискент районида бу соҳада бирмунча ишлар қилинди. Бироқ ҳали районда камчиликлар кўп. Фойдаланилмаётган резервлар ва имкониятлар талайгина.

Ўзбекистон Компартияси XXI съездида таъкидланганидек, чорвачиликда конкрет иш ўрнига кўпдан-кўп тадбирлар белгилаш, қарорлар қабул қилиш билан шуғулланилмоқда.

Райондаги кўпгина хўжаликларда чорвачилик маҳсулдорлиги паст бўлиб қолмоқда. Гўшт, сут, тухум етиштириш ва тайёрлаш камайиб кетаётир. Бунинг сабаблари аён. Ем-хашакдан тежамли фойдаланилмайди. Наслчилик ишлари яхши йўлга қўйилмаган. Зооветеринария хизматининг савияси паст. Хўжалик раҳбарлари ва мутахассислари тармоқни жадал ривожлантириш масалалари билан етарли шуғулланмаяптилар.

Бошқа соҳаларда бўлгани каби чорвачиликда ҳам интенсивлаш йўлига дадил ўтиш керак. Бунинг учун ишлаб чиқаришга илғор фан ютуқлари, тажрибаларни зудлик билан жорий этиш зарур. Текширишлар шуни кўрсатдики, бир қатор колхоз ва совхозларда, ферма ва комплексларда социалистик мусобақани ташкил этиш талаб даражасида эмас. Илғорларни моддий ва маънавий рағбатлантиришнинг барча омилларидан тўла фойдаланилмаяпти. Медицина, савдо, маиший-маданий хизмат кўрсатиш савияси анча паст бўлиб қолмоқда.

Қишловнинг қолган ҳар бир куни самарали ўтиши учун ҳаракат қилиш, айниқса, озуқа цехлари ва линияларининг тўла қувват билан ишлашини таъминлаш керак.

Бу галги саҳифада Пискент районн чорвадорлари олдида турган вазифалар, йўл қўйиб келинган камчиликларни бартараф этиш, муаммоларни ҳал этиш учун нималарга эътибор бериш кераклиги ҳақида ҳикоя қилинади.

2-бет.

ГРАФИКНИ БУЗМАНГ

ҚАЕРДА интизом бўлса ўша жойда иш олға босади. Фермамизда меҳнат графиги тузганмиз. Ҳар бир соғувчи, молбоқар ёки озуқа тарқатувчи қайси маҳалда нима иш билан машғул бўлишини яхши билади. Бунинг фойдаси катта, албатта. Соғувчи сигирларни ҳар куни бир вақтда соғишга одатланса molларда ҳам шартли рефлекс ҳосил бўлади. Мабодо, шундан кейин соғин жараёни бирон муддат олдин ёки кейинга сурилса сигир мўлжалдаги сутни бермайди. Шунга яраша озуқа тарқатиш, молларни яйратиш, уёқ-буёғини қашлаб, елинини ийдириш сингари юмушлар ҳам белгиланган муддатларда ўтказилса самараси ёмон бўлмайди.

Хўжалигимизда гўшт, сут, тухум етиштириш ва давлатга сотиш бўйича ўтган йил ва умуман беш йиллик планлари ошириб бажарилганлигининг сабаби ҳам худди шундадир.

Ҳозир боқилаётган 1615 бош қорамолнинг 725 таси соғин сигирлардир. Бу йил 1750 тонна сут етиштириб, 767 бош бузоқ олишни мўлжаллаяпмиз. Шу кунгача эса давлатга 85 тоннадан зиёд сут топширдик. 81 бош бузоқ олинди. Бу 1985 йилнинг шу даврига нисбатан 8 та кўпдир. Ҳар бир сигирнинг маҳсулдорлиги эса ўтган йилгига қараганда 1—1,5 килограммдан ортиқ бўлмоқда.

Эсонбой Бойматов, Саломат Ғаниева, Мавлия Алиева, Назира Ражабова, Зарнишон Нуриева сингари илғор соғувчиларнинг ҳар бирига 30 бошдан сигир бириктирилган. Улар сигирлар маҳсулдорлигини ошириб боришга ўз ҳиссаларини қўшмоқдалар. Соғувчилар асосан ёшлардан иборат бўлганлигини инобатга олиб, уларни икки бригадага бўлдик. Биринчи бригадага Умар Кўчалиев, иккинчисига эса Турдибой Маматов етакчилик қилмоқда. Бу бригадалар ўртасида социалистик мусобақа ташкил этилган.

Ферма коллективи 90 кишидан иборат. Шулардан 28 киши коммунистлардир. Дам олиш хоналари, медицина пункти, душ, кутубхона, чорвадорлар хизматида. Ферма молбоқарлари ўртасидаги мусобақа ҳар 15 кунда, соғувчиларники эса ҳар 10 кунда якунланади. Ғолиблар қимматбаҳо совғалар билан тақдирланади.

ИМКОНИЯТЛАР, РЕЗЕРВЛАР

Қишловни намунали ўтказиш борасида барча чора тадбирларни кўрганмиз. Озуқа запасимиз етарли. 3200 тонна дағал хашак, 6800 тонна силос, 1200 тонна хашаки лавлаги, 600 тонна маккажўхори жамғарган эдик. Улардан тежаб, самарали фойдаланяпмиз. Озуқа линияси ҳар куни 12 тонна омухта концентрат тайёрлайди. Ҳар бир сигирга 15,3 озуқа бирлигида емиш беріляпти. Ҳафтанинг чоршанбасида санитария куни ўтказилади. Барча ишчиларимиз шу куни ферма территориясида санитария-гигиена тадбирларини бажарадилар.

Ишимизга халал бераётган нуқсонлар ҳам йўқ эмас. Ем-хашак юклайдиган кўтарма кранлардан, турли юмушларни бажарадиган тракторлардан унумли фойдаланолмаяпмиз. Чунки ремонт қилиш учун эҳтиёт қисмлар етишмайди. Молхоналарни гўнг чиқарадиган замонавий механизмлар билан қайта жиҳозлаш зарур. Бундан ташқари чорвадорларнинг уй-жой шароитларини яхшилашга ёрдам бериш керак. Ферма ишчилари учун уйлар қурилмаяпти. Сўнгги йилларда ишчиларимиздан биронтаси ҳовли тўйлари ўтказганини билмаймиз. Чорва моллари озуқа базасини мустаҳкамлашга етарлича эътибор берилмаяпти.

Совхоз дирекцияси, партия, касаба союз ташкилотлари ана шу масалалар устида ҳам бош қотиришса ёмон бўлмасди.

А. ЕГАЙ,
«Пискент» совхози сут-товар фермаси бош зоотехниги.

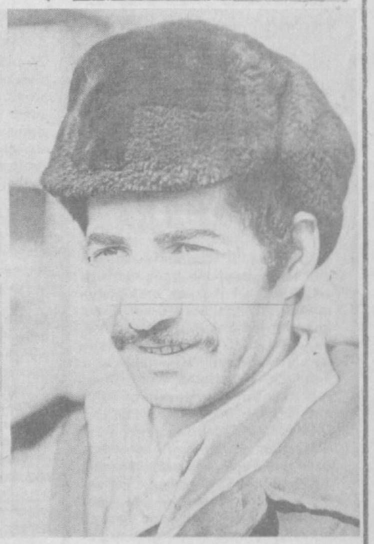

Суратда: (чапдан) озуқа ортиш пайти. Ферма механизатори, комсомол аъзоси, коммунистик меҳнат зарбдори М. Пашалиев кундалик топшириқни доимо ортиғи билан бажариб келмоқда.
А. Зуфаров фотолари.

3-бет.

ТАЖРИБАЛАРИМИЗНИ ЎРТОҚЛАШАМИЗ

БИР СИГИРДАН ИККИ БАРАВАР

ЧОРВАЧИЛИК маҳсулотлари етиштиришни кўпайтиришнинг икки йўли мавжуд. Биринчиси — молларнинг зотини яхшилаш орқали кам меҳнат сарфлаб, кўплаб сифатли, таннархи арзон бўлган маҳсулот етиштириш бўлса, иккинчиси — қўшимча озуқалар, ишчи-кучи ва моллар сонини ошириш ҳисобига олинадиган маҳсулотдир.

Агарда гўшт, сут, тухум етиштиришда иккинчи йўлдан борилса, у ҳолда хўжаликнинг даромад олиши у ёқда турсин, сарфлаган харажатларини ҳам базўр қоплаши мумкин. Биз ҳам илгари ана шу усулда ишлардик. Ўтган йили ўртоқ М. С. Горбачев Целиноградда бўлиб ўтган партия-хўжалик активи йиғилишида қорамоллар сонини оширмай туриб, маҳсулот етиштиришни кўпайтириш ҳақида тўхталган эди. Биз ана шу кўрсатмалардан хулоса чиқариб, иш методини ўзгартирдик. Фермамиздаги қари, жайдари сигирларни қора-ола зотли моллар билан алмаштирдик. Мутахассисларнинг ишга бўлган масъулияти ошди.

Натижа биз кутгандан ҳам яхши бўлди. Ортиқча ташвишлар йўқолди. Маҳсулдорлик кескин кўпайди. Фақат омухта ем, концентратлар ўз вақтида бериб борилса бас. Олдин иккита сигирдан соғиб олинган сутни битта зотли говмуш берадиган бўлди. Гўштга топширилаётган ҳар бир қорамолнинг тирик вазни эса 380—430 килограммни ташкил этяпти.

Наслли мол — асл мол, деб бежиз айтишмайди. Ҳозир асосий эътибор сигирларни сунъий қочиришга қаратилган. Мабодо уларнинг қўйикканн ўз вақтида пайқаб қолинмаса, сигирнинг умри бекор ўтади. Навбатдаги қўйикиш вақти келгунча қўшимча озуқа, ишчи кучи сарфланади.

Сунъий қочириш оссеминатордан, соғувчи ва молбоқарлардан ниҳоятда сергакликни талаб этади. Бу жараён амалга оширилгунча сигир сутини камайтиради. Соғин пайтида тинч турмайди. Чорвадорларимиз сигирларда бўладиган ана шу ўзгаришларни яхши билиб олишган.

Турсунбой Хидиров, Жаъфар Абдуллаев каби молбоқарлар ва соғувчи Хадия Идрисовалар сунъий қочириш даврида менга яқиндан ёрдам бермоқдалар. Натижа ёмон бўлмаяпти. Ўтган йили ҳар юз бош сигирдан 94 тадан, жами планда белгиланган 223 бош ўрнига 240 бош бузоқ олинди. Ленин номли колхозга ҳам 30 бош зотли ғунажин сотдик. Бу йил яна 40 бош сотишни мўлжаллаяпмиз.

Ўн биринчи беш йилликнинг сўнгги йилида давлатга гўшт ва сут сотиш планини ошириб бажардик. Пландаги 83,9 тонна ўрнига 95 тонна гўшт, 551 тонна ўрнига 644 тонна сут топширдик. Айни пайтда фермада қишловни муваффақиятли ўтказиш учун қизғин кураш кетмоқда.

Хайрия Аббосова, Зоҳида Муҳаммадиева каби соғувчилар ўзларига бириктирилган 18—22 бош сигирнинг ҳар биридан шу кунларда 9—10 килограммга етказиб сут соғиб олмоқдалар.

Коллективимиз аъзолари КПСС XXVII съезди очиладиган кунгача биринчи квартал планини уддалашга аҳд қилишган. Умуман, бу йил давлатга 645 тонна сут, 95 тонна гўшт етказиб берамиз. Дастлабки натижаларимиз ҳам чакки эмас. Январнинг биринчи ярмидаёқ 26,5 тонна гўшт топшириб, 16 бош бузоқ олишга эришдик.

Р. БОБИКИНА,
Калинин номли колхоз сут-товар фермаси оссеминатори.

Келинг, очиқчасига гаплашайлик

ЗОТИ ЯХШИ-Ю, СУТИ КАМ

ФЕРМАМИЗДА кўп йиллардан буён ишлаб келаётган тажрибали, устоз соғувчилар кўп. Фикрия Байтарова, Маҳбуба Максурова, Салсмат Пирматова, Мақсуда Пўлатовалар шулар жумласидандир. Аммо, маҳсулот етиштиришни кўпайтиришда фақатгина тажрибанинг ўзи камлик қиларкан. Юқорида номлари аталган соғувчилар хўжаликда машъал бўлсаларда, лекин уларнинг ҳар бири битта сигирдан йил давомида соғиб олаётган сутлари 3 минг килограммга етмаяпти.

Райондаги Калинин номли колхозда эса ҳар бир сигирдан 3,5-4 минг килограммдан сут соғиб олинмоқда. Бизда эса эндигина 2800 килограммлик марраға етилди, холос. Хўш, бунинг сабаби нимада? Уларда ҳам, бизда ҳам асосан қораола зотли моллар-ку?! Гап шундаки, у хўжалик чорвадорларининг молларга бераётган озуқаси турли витаминларга бой, сифатли. Сигирларнинг қарови ҳам яхши. Лекин бизнинг фермада ундай эмас.

Область XXII партия конференциясида бу тармоқнинг ўз ҳолига ташлаб қўйилганлиги, озуқа сифати, ветеринария ишларининг савияси пастлиги, шунингдек, соғиш аппаратларининг техник носозликлари каби ҳолатлар билан ҳамон келишувчанлик қилинаётганлиги ҳақида гапирилди. Ана шу камчиликлар бизнинг хўжалигимизда ҳам мавжуд.

Кейинги йилларда наслчилик билан жиддий шуғулланмай қўйилди. Оқибатда ўтган йили планда белгиланган 412 бош ўрнига базўр 375 бош бузоқ олинди холос. Сунъий урчитиш йўли билан насл олишга етарлича эътибор берилмаяпти. Сигирларнинг қисир қолиш ҳоллари кўпаймоқда. Туғилаётган бузоқлар турли касалликларга чалиниб, нимжон бўлиб ўсаётганлиги ишимизга салбий таъсир кўрсатмоқда.

Биз кўпгина тадбирларни номигагина амалга оширишга одатланиб қолганмиз. Масалан, социалистик мусобақани олайлик. Ташқаридан келган одамларга мусобақа ҳар ўн кунда якунланади, ғолибларга мукофот пули берилади, дейилади. Ҳатто, «Қизил бурчак»да плакатларга шиорлар ёзиб, кўргазмали қилиб осиб қўямизу, амалда эса акси бўлади.

Ахир моддий ва маънавий рағбатлантиришлар меҳнатга яраша бўлса, чорвадорлар кўплаб маҳсулот ишлаб чиқаришга, ишга ижодий ёндошишга ҳаракат қилишади. Ўз меҳнати самарасини кўрган киши ҳамиша ундан завқ олади.

М. БОТИРОВА,
Охунбобоев номли колхоз сут-товар фермаси соғувчиси.

АЙБДОРИ — ЎЗИМИЗ

ЯҚИНДА бўлиб ўтган область партия конференциясида жуда долзарб масалалар устида тўхтаб ўтилди. Айниқса, чорвачиликни ривожлантиришга тўсқинлик қилаётган муаммолар ҳақида гапирилганда ўйлаб қолдим. Чунки бир неча йилдирки, бизнинг колхозимизда ҳам чорвачилик зарарли тармоқ бўлиб келмоқда. Давлатга гўшт, сут ва бошқа турдаги маҳсулотлар сотиш планлари бажарилмаяпти. Хўш, бунинг асосий сабаби нимада?

Ўйлаб қарасам хўжалигимиз шу кетишда яқин йилларда ҳам яхши натижаларга эришиши мушкул экан. Чунки биринчидан, сигирларимизнинг асосий қисми жайдари, кам маҳсуллидир. Уларни зотли ғунажинлар ҳисобига алмаштириш ниҳоятда суст боряпти. Иккинчидан, насл олиш борасида ҳам кўнгилдаги натижага эриша олмаяпмиз. Учинчидан, чорвачиликнинг асоси бўлган озуқа етиштириш ҳалигача мураккаб масала бўлиб келмоқда. Ўтган йили дағал хашак тайёрлаш плани 82,2 процентга бажарилди, холос. Ўт уни тайёрлаш 14,3 процентда, табиий пичан жамғариш 22,8 процентда, силос бостириш 66,9 процентда ва сенаж тайёрлаш 60,3 процентда қолиб кетди. Бунинг устига жамғарилган озуқаларнинг сифати ҳам паст.

Бундан бир неча йил бурун фермамизда дағал хашакдан аралашма озуқа тайёрлайдиган цех қурилган эди. Лекин у турли баҳоналар билан ишлатилмаяпти. Натижада молларга озуқалар даладан қандай келтирилган бўлса, шундайлигича берилмоқда. Бу кўплаб ем-хашакнинг исроф бўлишига олиб келмоқда. 1985 йилда озуқа цехи қуриш учун келтирилган замонавий асбоб-ускуналар ҳовлининг бир бурчагида қор-ёмғир остида ётибди. Цех учун бино қуришга материаллар йўқ эмиш.

Ана шундай камчилик ва нуқсонларнинг юзага келишида биз — молбоқарларнинг ҳам айбимиз бор, албатта. Чунки бизлар ана шу камчиликларни бошқалардан кўра олдинроқ пайқасак-да, «мен сенга тегмайман, сен менга тегма» қабилида иш тутдик. Эндиликда бундай масъулиятсизликка барҳам бериш керак. Ҳар қандай соҳада муросасозлик қилиш, бир-бирнмизнинг камчилигимизни беркитиш фақат зарар келтиришини ҳаммамиз кўриб турибмиз.

Ҳар биримизнинг қалбимизда яхши ният, принципиаллик, сидқидиллик ҳукм суриши лозим. Ана шундагина бир-биримизга кўрсатадиган ёрдамимиз чинакам ва дўстона бўлади, деб ўйлайман.

Т. АЛИМОВ,
«Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» колхози сут-товар фермаси молбоқари.

4-бет.

ЎТГАН ЙИЛИ Пискент районн чорвадорлари давлатга чорвачилик маҳсулотлари сотиш планларини бажаролмай доғда қолишган эди. Бу уларга катта сабоқ бўлгандир, деган умидда районга бориб фермалар ва комплексларда бўлдим. Соғувчи ва молбоқарларнинг шу кунларда амалга ошираётган ишлари билан танишдим. Камчилик ва нуқсонларни бартараф этиш учун жон куйдириб меҳнат қилаётган айрим чорвадорларни ҳам учратдим.

1985 йилда «КПСС XXVI съезди» совхози давлатдан қарздор бўлиб қолган эди. Дилимда бу совхоз чорвадорларининг қишловни қандай ўтказаётганликларини билиш истаги туғилди. Райкомдан сим қоқиб, хўжалик раҳбарлари билан гаплашдим. Совхоз партия ташкилотининг секретари С. Тулипов ва бош зоотехник Х. Хван:

— Э, Чўпон ота, хуш кўрдик, бизнинг фермага ҳам келар экансиз-ку, марҳамат, биз сизни ўша ерда кутиб оламиз, — дейишди.

Уларнинг муомаласидан хурсанд бўлдим. Демак, ишлари жойида, деган ўй билан совхоз фермасига отландим. Йўловчилардан сўраб-суриштириб, ахири фермани топдим. Ваҳоланки мен бу ердан бир неча марта ўтган эканман. Бироқ, хўжаликка тегишли ферма эканини билдирувчи биронта кўрсаткич тахтачанинг йўқлиги туфайли анча овора бўлдим. Фермага кираверишдаги тартибсизлик, ахлат уюмларини кўриб, бироз ранжидим. Буни раҳбарларга айтиб қўяман, деган ўй билан ичкарига кирдим.

Бу ерда кутиб олишга ваъда берган ўртоқлардан ном-нишон кўринмади. Ферма мудири Норбўта Хошимов ҳамда наслчилик ишлари бўйича зоотехник Раҳим Эшбековлар гапни бошлашим биланоқ рақамларни рўкач қила бошлашди. Январь ойининг дастлабки икки ўн кунлигидаёқ сут кўпайибди. 50 бош бузоқ олинибди.

— Гўшт етиштириш ойлик планини ҳам ошиғи билан уддалаймиз,— дейишди улар. — Ҳозир ҳар бир сигирга 16 озуқа бирлиги ҳисобида ем-хашак берилмоқда. Маҳсулдорлик ҳам шунга яраша юқори бўлаётир...

— Жуда яхши, — дедим мен. — Энди фермани айланиб чиқайлик. Сўнг қолган нарсаларни гаплашамиз...

Шунда ҳар икки ўртоқ жуда безовталаниб қолишди. Талмовсираб:

— Чўпон ота, бизга ишонмаяпсизми, майли унда ўзингиз кўрақолинг, — дейишди. Ажабландим. Улар нега бунчалик безовта бўлишяпти?..

Эшик томон юрдик. Шунда орқадан келаётган ҳамроҳларимнинг «Яхшиям сигирларнинг тили йўқ, хасратларини айтишолмайди», деб шивирлаганлари қулоғимга чалинди. Бу гапни эшитиб, улар ҳақиқий аҳволни бекитишибди-да, деган хаёлда ташқарига чиқдим. Чиқдиму, биз томонга тўда-тўда бўлиб югуриб келаётган сигир-у бузоқларни кўриб ҳайратдан тўхтаб қолдим. Улар етиб келишгач, ҳансираганча «тарғилой» номли сигир олдинга отилиб чиқди-да:

— Чўпон ота, сигирларнинг гапирганини эшитганмисиз, — деди.

Ё тавба, тош ёққанини эшитганману, аммо сигирнинг тилга кирганини энди кўришим!

— Ҳа, шундай отахон. Бизни гапиришга мажбур қилишяпти, юрагимизда армонлар тўлиб-тошиб кетди. Дардимизни сизга айтмасак, бу ерда бизга қулоқ солувчи йўққа ўхшаб қолди, — деб давом этди «тарғилой».

— Тўғри, ҳақ гапни айтяпти, — дейишди подадаги бошқа моллар ҳам. — Биз ҳам майли-я, соғувчи ва молбоқарларга қийин, Чўпон ота. Улар куну-тун кўчада қолиб кетишяпти. Нега десангиз, фермамизда дам олиш хонаси деб ташкил этилган бинонинг иситиш системаси ишламайди. Соғувчилар, молбоқарлар совуқ уйдан кўра шу ер яхши, деб бизнинг ёнимизга келиб, дийдираб ўтиришади.

— Менга ҳам сўз беринг, — дея суҳбатга қўшилди «говмушой». — Дардимни айтиб қолай, зора юрагим ёзилса. — Молхоналарни, яйратиш майдонларини айлангандирсиз. Бу жойларнинг ботқоғига, ифлосига ҳам кўзингиз тушгандир? Мана аҳволимизни қаранг, ана шу ерда юриб, лой-балчиқ устибошимизга чиқиб кетган. Емишимизнинг ҳам тайини йўқ. Лекин ферма раҳбарлари текширишга келганларга оғизларига сиққан рақамни айтишади. Бунинг устига илма-тешик охурларимизга солинган хашакларнинг ярмидан кўпи исроф бўлиб, сочилиб, лой, гўнгга қоришиб кетяпти. Бундай ҳисоблаб кўрсак бор-йўғи 400 тонна беда пичани, 2 минг тонна силос қолипти. Бу билан тирикчилик бўладими, сут кўпаядими. Ҳар биримиз шу аҳволда кунига аранг тўрт ярим килограммдан сут беряпмиз.

Молларнинг орасидан териси устихонига ёпишиб кетган, қовурғалари саналиб ётган «олахон» судралиб чиқди.

— Кўпчилик олдида умримда гапирмаганман. Лекин бизга нисбатан айтилган туҳматларга чидолмаганимдан гапираяпман. Ахир туҳмат тошни ёради, деганлар-ку! Раҳбар амакилар қилгиликни ўзлари қилишади-ю, яна бизни «лаънати, еб тўймаслар, семирмайди ҳам, сут беришининг ҳам тайини йўқ», деб ҳақорат қилишгани ортиқча. Ўтган йили фермада озуқа етишмай қолганда улар тиланчилик қилишдан ҳам ор қилишмаганди. Сигирлар билан охирги нишхўрдгача бўлишиб еб, бир биримизнинг пинжимизга кириб, аранг қишдан чиққандик. Афсуски, бу йил ҳам аҳвол ўзгармади. Яхшиямки, қиш бироз енгил келди. Фермамизда 1985 йилнинг кўзида дағал озуқани қайта ишлайдиган линия ишга туширилиши керак эди. Бироқ, бизни оталиққа олган «Алмаликсвинецстрой» трестидаги ўртоқлар бу вазифани ўз зиммаларига олишди-ю, аммо ҳанузгача қурилишни бошлашмади. Мазкур цех учун олиб келинган ускуналар очиқ ҳавода, қор-ёмғирнинг остида ётипти. Совхоз раҳбарлари, мутахассисларнинг ҳам бу билан ишлари йўқ. Балки шу цех ишга тушганда аҳволимиз яхшиланармиди...

Пода орасидан қаттиқ йўтал эшитилди.

— Кечирасизлар, шамоллаб қолибман, йўтал қурғур хуруж қиляпти, — гап бошлади яна бир сигир. — Биноларимиз қишловга мутлақо мос эмас. Ромларнинг ойналари синган жойдан кираётган елвизак шамол танани тешиб юборай дейди. Хуллас, ҳамма нарса ўзибўларчиликка ташлаб қўйилган. Билмадик, бу кетишда охири нима бўларкин?

...Бу ерда яна менга селекция-наслчилик ишларига яхши эътибор берилмаётганликларини, сигирлар ва ғунажинлар ниҳоятда орикқлаб кетганлиги туфайли бола ташлаб қўяётганлигини ёки мутлақо қисир қолиб кетаётганлигини, меҳнат ва ишлаб чиқариш интизоми қўпол равишда бузилаётганлигини, мутахассисларнинг ўз вазифаларига совуққонлик билан муносабатда бўлаётганликларини куюниб гапиришди. Бу ҳам майли-я, совхоз директори билан партия ташкилоти секретарининг охирги марта қачон фермага қадам ранжида қилганлигини ҳеч ким айтиб бера олмади.

Ана шунда хўжалик раҳбарларининг чап берганликлари сабабини тушундим. Уларни шу куни кечгача қидириб тополмадик. Шунинг учун дилимдаги ҳамма гапларни уларга газета орқали етказишга қарор қилдим. Зора, раҳбарларнинг сигирларга раҳми келиб, аҳволни яхшилаш учун ҳаракат қилиб қолишса!..

Чўпон ота таассуротларини оққа кўчирувчи:
И. ТОШЕВ.

ДИРЕКТОР ҚАЧОН КЕЛАРКИН?

СИГИРЛАР ҲАСРАТИ: ейишга ҳеч вақо йўғ-у, биздан яна сут талаб қилишади.

М. Унгаров чизган расм.

ЖАМОАТЧИ РЕДКОЛЛЕГИЯ

РЕВОЛЮЦИЯ ЖАНГЧИСИГА БАҒИШЛАНДИ

ПОЙТАХТИМИЗДАГИ катта кўчалардан бири оташин революционер Д. И. Манжара номи билан аталади. 175-мактаб ҳам шу кўчага яқин. Бундан 22 йил муқаддам бу билим ўчоғига Д. И. Манжара номи берилган эди.

Орадан ўн йил ўтгач, шу мактаб территориясида содиқ ленинчи коммунистга бюст ўрнатилди. Ўтган давр мобайнида ўқувчилар Д. И. Манжара ҳаёти ва фаолиятини ўрганиш борасида кўп иш қилдилар. Улар у истиқомат қилган Жуковский кўчасининг биринчи муюлишидаги уйда, революцион фаолият кўрсатган жойларда бўлиб, қизиқарли маълумотларни тўпладилар. Унинг ўғли Н. Д. Манжара билан учрашиб, унутилмас хотираларни ёзиб олдилар.

Тўпланган материаллар ташкил этилган жанговар шон-шуҳрат музейидан ўрин олди. Оддий ишчидан ҳукумат аъзосигача бўлган ҳаёт йўлини босиб ўтган Д. И. Манжара туғилган куннинг 100 йиллигига ҳам билим ўчоғида катта тараддуд кўрилди. Жанговар шон-шуҳрат музейи оташин революционерга бағишланган янги материаллар ҳисобига бойиди.

А. АЛИЕВ.

ЎЗБЕКИСТОН ЁЗУВЧИЛАР СОЮЗИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ БЎЛИМИДА

КИТОБХОНЛАР ҲУЗУРИДА

ЯҚИНДА областимизнинг кўпгина шаҳар ва районларида «Адабиёт ва меҳнат иттифоқи» шиори остида ишлаб чиқариш коллективлари ҳузурида ёзувчиларнинг КПСС XXVII съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XXI съездига бағишланган ҳисобот учрашувлари бўлиб ўтди.

Бекобод шаҳридаги 9-ўрта мактабда таниқли фантаст-ёзувчилардан Тоҳир Малик, Ҳожиакбар Шайхов, физика-математика фанлари кандидати Абдуҳаким Фозилов ижоди юзасидан китобхонлар конференцияси ўтказилди. Филология фанлари доктори Малик Муродов ўқувчиларга ўзбек адиблари қўлга киритаётган ютуқлар ва уларнинг навбатдаги вазифалари, шу жумладан, фантастик асарлар ҳақида гапириб берди. Сўнгра ўқувчилардан Г. Қўзибоева, Г. Азимова, М. Абдуҳалитова, Ш. Эшматова ўзбек ёзувчиларининг фантастик асарларидан олган таассуротлари билан ўртоқлашдилар.

Шаҳардаги 7-ўрта мактабда эса таниқли қрим-татар адиби Черкез Алининг «Тонг оғушида» романига бағишланган конференция бўлиб ўтди. Унда «Йилдиз» журналининг бўлим мудири, шоир Ризо Фозил сўзга чиқиб, қрим-татар адабиётининг равнақи ва ёзувчи ижодига тўхталди. Роман юзасидан М. Понамарева, Р. Абдураззоқова, И. Ким, В. Ли ўз фикр-мулоҳазаларини билдирдилар. Шунингдек, металлургия заводининг эмал идишлар цехининг ишчилари шоирлар—Н. Стрижков, В. Сумин ва Р. Ҳафизовалар билан учрашиб янги шеърларидан намуналар тингладилар.

Кечқурун шаҳардаги металлурглар саройи кишилар билан гавжум бўлди. Бу ерда турли касб эгалари иштирокида шеърият кечаси ўтказилди. Тўпланганлар шоирларнинг партия, Ватан, ишчилар ва пахтакорлар меҳнати, совет халқларининг мустаҳкам дўстлигини улуғловчи шеърларидан баҳраманд бўлдилар. Шоирлардан Черкез Али, Николай Стрижков, Мукаррама Муродова, Ризо Фозил, Михаил Гребенюк, Роҳила Ҳафизова, Валерий Сумин ва бошқалар ўзларининг янги асарларини ўқиб бердилар.

Ижодкорларнинг бу съезд олди учрашувлари адабиёт аҳли билан меҳнат кишилари алоқасининг янада мустаҳкамланишига хизмат қилиши муқаррар.

Ф. УСМОНОВА.

ЎҚУВ КОРПУСИ

«Алмаликсвинецстрой» трестининг 354-кўчма механизациялашган колоннаси бунёдкорлари Тошкент политехника институтининг Олмалиқ кон-металлургия факультети филиалининг янги ўқув корпусини қуриб битказдилар. Янги корпусда 60 та лаборатория ва кабинетлар, замонавий асбоб-ускуналар билан жиҳозланган аудиториялар мавжуд.

Эндиликда факультет студентлари лабораториялар, методик кабинетлар, электрон-ҳисоблаш марказларида чуқур назарий билим олиш билан бирга шаҳардаги саноат корхоналарида меҳнат қилиб, ўз билимларини амалий кўникмалар билан мустаҳкамлайдилар.

Б. ПУЛАТОВ.

◆ Илгари хабар қилганимиздек Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг агитация группаси Ғарбий Сибирь қурилишларига жўнаб кетди. Улар Тюмень областида ўтадиган республика ёшлари кунларида қатнашадилар. Шундан сўнг ВЛКСМ Марказий Комитетининг агитпоезди составига бирлашиб, Тобольск, Нефтеюганск, Сургут ва Нижневартовск шаҳарларида бўлиб учрашувлар, суҳбатлар ўтказадилар. Шунингдек, Ўзбекистон меҳнаткашларининг КПСС XXVII съезди очилишига қандай меҳнат совғалари тайёрлашгани ҳақида сўзлаб берадилар. Суратда, пойтахтимиздан жўнаб кетган республика ёшлари кунлари иштирокчиларини кўриб турибсиз.

И. Алимов фотоси. (ЎзТАГ).

КОСМОНАВТ БИЛАН УЧРАШУВ

Бугунги кунда халқ хўжалигининг исталган соҳасида, энг қийин участкаларда ишчан, ғайратли ёшларни учратиш мумкин. Комсомолда тобланган ишлаб чиқариш илғорлари, ёш олимлар халқ хўжалигини янада ривожлантириш ишига ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшмоқдалар. Космосни ўзлаштириш муаммолари билан шуғулланаётган, ҳатто орбитага йўл олган космик кемаларнинг учувчилари орасида ҳам ёшлар оз эмас. Яқинда Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетида комсомол ёшлар билан ўтказилган учрашувда ҳамюртимиз, икки марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони, авиация генерал-майори, космонавт учувчи В. А. Жонибеков ана шулар ҳақида гапириб берди.

Ўзбекистонлик космонавт сўнгги парвоз чоғида космонавтика тарихида илк бор орбитал станциянинг бевосита ўзида бирмунча мураккаб характердаги ремонт ишлари амалга оширилганлиги ҳақида, совет олимларининг космосни ўзлаштириш бўйича тузган қизиқарли планлари, бу борада ўн иккинчи беш йилликда амалга оширилиши мўлжалланаётган режалар, космосдаги медицина, биология, астрофизика экспериментлари ҳақида гапириб берди.

Учрашув сўнгида Тошкент ёш техниклар станцияси «Автодизайнер» лабораториясининг усталари космонавтга ўзлари ясаган веломобилни совға қилдилар. Космонавт учувчи эса «Союз-11» кемасида космосда бўлиб қайтган комсомол значогини тошкентлик комсомолларга тақдим этди.

ФИЗКУЛЬТУРА ВА СПОРТ

МУСОБАҚАЛАР НЕГА БЕКОР ҚИЛИНДИ?

СПОРТ ИНШООТЛАРИДАН ҚАНДАЙ ФОЙДАЛАНИЛМОҚДА?

1980 йилнинг 30 ноябрида бўлиб ўтган тантанани Чиноз бинокорлик материаллари ва конструкциялари комбинатининг спортчилари ҳали-ҳали аллақандай ифтихор билан эслайдилар. Айниқса картинг ҳайдаш ихлосмандлари ўша кунни кўп ёдга олишади. Шу куни комбинат территориясида республикадаги ягона картодром фойдаланишга топширилган ва илк пойгалар ўтказилган эди.

Комбинат физкультура ва спортчилари эндиликда ҳарбий-амалий спорт турларида ҳам районда пешқадамликни қўлга олишга астойдил киришдилар. ДОСААФ область комитети ёрдамида «Жигули» автомобиллари, мотоцикл ва картинглар харид қилинди, зарур техника воситалари келтирилди. Қисқа қилиб айтганда авто-мото спорт жадал ривожлана бошлади. Бир йилга етар-етмас муддат ичида 7 нафар СССР спорт мастерлигига номзод тайёрланди. 1981 йилнинг июль-август ойларида картинг бўйича Ўзбекистон чемпионати ҳам Чиноз картодромида ўтказиладиган бўлди.

Афсуски, мусобақаларни ўтказиш... бекор қилинди. Спорт тадбирини ўтказиш учун масъул бўлган киши—чемпионат бош судьяси, республика тоифасидаги судья В. Е. Косьяновскийга шу муносабат билан қаттиқ ҳайфсан эълон қилинди. Сабаби картодром асфальт қопламаси иссиқдан эриб, пойгага яроқсиз бўлиб қолганди. Шундан сўнг картодром территориясига махсус асфальт ётқизиш муаммоси кўндаланг бўлиб қолди. Акс ҳолда бу ерда ҳеч қандай мусобақа ўтказиб бўлмасди...

Шундан бери салкам 5 йил вақт ўтди. Хўш, областимиз территориясида жойлашган ягона картодром бугун қай аҳволда, ундан қандай фойдаланиляпти? Ана шу саволларга жавоб топиш мақсадида Чиноз бинокорлик материаллари ва конструкциялари комбинатига йўл олдик. Афсуски, спорт иншооти янада ачинарли аҳволга тушиб қолган: ўрнатилган махсус минбар қулай деб турибди, пойга йўлкалари атрофини ўраб турган шиналар ўрнида йўқ, йўлкаларни ўт босган...

Комбинат маъмурияти спорт ишларини жонлантириш масаласи билан шуғуллангиси келмайди десак нотўғри бўлади. Район мусобақаларида шашкачилар, шахматчилар доимо пешқадам. Футболчилар эса ҳатто область терма командаси сафида иштирок этишади. Спортнинг бошқа турларида ҳам ютуқлар йўқ эмас. Лекин бир неча ўн минг сўм маблағ сарфлаб қурилган картодромни қайта тиклаш учун фақат... асфальт топилмаяпти.

Кейинги тўрт йил ичида Тошкент область ДОСААФ комитети, комбинат маъмурияти, Чиноз район спорт-техника клуби, «Пахтакор» район совети сингари спортни ривожлантириш учун мутасадди бўлган ташкилотлар ана шу муаммони ҳал қилолмаётган эмишлар. Лекин ҳар бир ташкилот вакили билан бўлган суҳбатдан сўнг бу масалани «муаммо» дейишга ҳам тилинг бормайди.

Комбинат спорт иншоотининг бундай аҳволга тушиб қолганлиги ҳақида корхона вакиллари, спорт ишлари бўйича мутасадди раҳбарларнинг фикрини эшитинг:

Г. И. САСОВА,

Чиноз бинокорлик материаллари ва конструкциялари комбинати касаба союз комитетининг раиси:

— Дарҳақиқат, спортнинг ҳарбий амалий турлари, жумладан авто-мото, картинг пойгалари бизда ривожланган эмас. Бунга фақатгина картодром яроқсиз ҳолга келганини сабаб қилиб кўрсатиш ҳам тўғри бўлмайди. Биз бу иншоотни ўз маблағимиз ҳисобига бунёд этганмиз, ана шу пойга йўлкаларини қуриш учун бир неча ўн минг сўм сарфланган. Шундай бўлгач уни қайта тиклай олмаётганимиз ўзимизга ҳам алам қилади. Лекин на чора, район территориясида пойга йўлкаларига ётқизиш мумкин бўлган иссиқ асфальт ишлаб чиқарилмайди...

Спортнинг янада ривожланишига тўсқинлик қилаётган иккинчи масала мутахассис тренерлар йўқлигидир. Ахир ўзингиз ўйлаб кўринг, қарийб 1300 ишчи-хизматчи меҳнат қиладиган корхонамизда ДОСААФ бошланғич ташкилоти ҳам тузилмаган. Шундай бўлгач биз ким билан маслаҳатлашиб, техникани кимга ишониб топширишни ҳам билмаймиз. Ҳозир омборда сақланаётган картингларни олиб чиқсак бирортаси ҳам ўт олмайди. Чунки барчаси ремонтталаб бўлиб қолган. Хуллас ҳар куни, ҳар соатда спорт иншоотлари, инвентарлар, техника, спортчилар билан қизиқиб, уларни кузатиб турадиган масъул шахс бўлмагач муваффақиятлар ҳақида гапирмаса ҳам бўлади. Бизда эса ана шундай киши — штатли тренер йўқ.

С. П. КАМАЛОВ,

Тошкент область ДОСААФ комитетининг катта инструктори:

—Сасованинг гапларида жон бор. Ҳақиқатдан ҳам комбинат маъмурияти бу ерда ўз маблағи ҳисобига картодром қуриб битказганидан барча спорт ихлосмандларининг боши осмонга етди. Лекин комбинатдан ташқаридаги спортчилар ҳам, ДОСААФчилар ҳам бу катта ишнинг кузатувчиси бўлиб қолмадилар. Ўша йилиёқ область ДОСААФ комитети ўз автомашиналарида 700 дан йирик шиналар, 80 машина чим келтириб, картодромни пойгага тахт қилди. Дастлабки кезларда комбинат маъмурияти билан ҳамкорликда иш олиб борганлигимиз учун ҳам қисқа фурсат ичида спортнинг ҳарбий-амалий турлари ривожланди, спорт мастерлигига номзодлар тайёрланди.

Лекин комбинатда картинг спортини ривожлантириш ишига ўз ҳиссасини қўша оладиган мутахассислар йўқ деган фикрга қўшила олмайман. Рифкат Мифтахутдинов, Юрий Ширманов сингари комбинат ишчилари картинг усталари саналишади. Улар СССР спорт мастерлигига номзоддирлар. Улардан бемалол фойдаланиш мумкин. Штат масаласига келсак, ДОСААФ область комитети бу масалани ҳал қилишнинг энг қулай йўлини таклиф этиши мумкин: агарда картодром тартибга келтирилса Тошкент область авто-мото-радио спорт болалар-ўсмирлар спорт мактаби филиалини комбинат қошида очиш мумкин. Ана шунда комбинат мутахассислари мактабда тренерлик қилаверадилар.

Р. ҚАМБАРБЕКОВ,

«Пахтакор» район советининг раиси:

—Картодромдан нега фойдаланиш мумкин эмас деган саволга аниқлик киритиш керак: асфальтлар кўчиб, айрим ерлари дўнгалак бўлиб қолган, картодром атрофи ўралмаган ва ниҳоят унинг ҳолати ва ўтказилаётган машғулотларни кузатиб туриш учун маъсул шахс—штатли тренер йўқ.

Биргина иссиқ асфальт йўқлигини баҳона қилиш уят. Агарда бу ерга районимизда ишлатиладиган асфальтни узлуксиз конвейер асосида—тўғри тегирмонидан янгилигича келтириб ишлатилса бинойидек картодром бўлади. Бунинг учун бироз жон куйдириш керак, холос. Теварак атрофни ўраш масаласи-бинокорлик материаллари ишлаб чиқарадиган комбинат учун муаммо бўлмаса керак. Ўртоқ Сасова билан бўлган суҳбатда омборда ана шундай мақсадларда ишлатиш мумкин бўлган бетон бир неча йилдан бери фойдаланилмай ётганини эшитиб ҳайрон бўлдим (?!).

Комбинат ҳисобида турган пойга автомобиллари, картингларнинг аҳволига қараб бўлмайди. Лекин нега шу кунгача улар омборда ётганига тушунмайсан, киши. «Жигули»ни аллақачон ҳисобдан чиқариш мумкин эди, хизмат муддати 1 йил бўлган картинглар эса 1980 йилдан бери ушлаб турилибди. Шундай бўлгач Сасова айтгандек, омбордаги картингларнинг бирортаси ҳам ўт олмаслигига таажжубланмаса ҳам бўлади.

РЕДАКЦИЯДАН: юқоридаги фикр-мулоҳазалардан кўриниб турибдики ўнлаб минг сўм маблағ сарфлаб тикланган спорт иншоотидан фойдаланилмаётганига ҳеч қандай объектив сабаб йўқ. Лекин «КПСС Марказий Комитетининг «Клуб муассасалари ва спорт иншоотларидан фойдаланишни яхшилаш тадбирлари тўғрисида»ги қароридан сўнг барча спорт ташкилотларида ишлар авжи қизиган бир пайтда областдаги ягона картодром бекор ётиши кишини ташвишлантиради. Мазкур спорт иншооти хусусида гап очилганда «аҳволни тузатиш мумкин» дегучилар кўплаб топилади. Масалан, Ўзбекистон телевидениесининг «Ахборот» программаси картодромдан танқидий лавҳа кўрсатганда ҳам, «Советский патриот» марказий газетада танқидий мақола эълон қилинганда ҳам ,шундай жавоблар тайёрланди. Афсуски, аҳвол ўзгармади. Ваҳоланки, картодромдаги ишларни жонлантириб юборишга халақит бераётган айтишга арзигулик муаммонинг ўзи йўқ.

М. МИРАЛИМОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

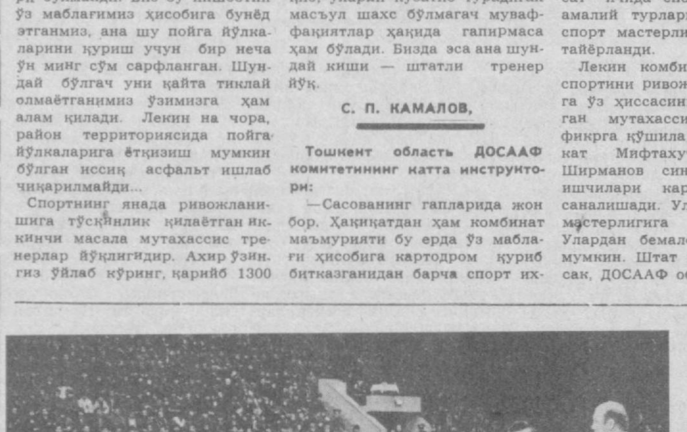

СССР—АҚШ—6:4

◆ «Юбилейний» спорт залида эркин кураш бўйича СССР ҳамда Америка Қўшма Штатлари командаларининг халқаро учрашуви бўлиб ўтди. Кескин кураш остида ўтган бу матч 6:4 ҳисобида мамлакатимиз полвонлари фойдасига ҳал бўлди.

Айниқса, 82 килограммгача вазн категориясидаги полвонлар беллашуви томошабинларда яхши таассурот қолдирди. Тбилисилик ёш курашчи Александр Суханов тажрибали спортчи Джон Лундберг билан гиламга тушди. Александр 1 минут 20 секунд сарфлаб биринчи бўлимдаёқ соф ғалабага эришди.

Тошкентлик полвон Арсен Фадзаев ҳамда Джон Джуро ўртасидаги беллашув муддатидан илгари тўхтатиб қўйилди. Гарчанд бу беллашувда очколарга эндигина ҳисоб очилган бўлса-да, судьялар Арсен рақибидан сезиларли даражада устун эканлигини аниқлаб, у ғалаба қилганлигини кўрсатдилар. Шунингдек, тошкентлик полвон Маҳарбек Хадарцев ҳам соф ғалабага, Арслан Хадарцев эса очколарга кўра ғалабага эришди.

СССР терма командасидан С. Замбалов ва Д. Булгаевлар ҳам рақиблардан устун чиқдилар.

Суратларда: СССР терма командаси; Махарбек Хадарцев рақибининг курагини ерга теккизмоқда.

КОМСОМОЛ ҚИЗ ХОТИРАСИ

◆ Бекободда Майна Ҳасанова хотирасига бағишланган кросс мусобақалари ўтказилди. Шаҳардаги Гагарин номли маданият ва истироҳат боғида 450 нафар спортчи тўпланди. Корхона командалари ўртасида Ўзбекистон металлургия заводи, ҳунар-техника билим юртлари ўртасида 20-ҳунар-техника билим юрти, мактаб ўқувчилари ўртасида 17-ўрта мактаб терма командалари биринчи ўринни эгалладилар.

Турли масофаларга ўтказилган мусобақаларда С. Дурошева, А. Казаева, Е. Пишчерова, В. Алиевалар марра чизиғини биринчи бўлиб кесиб ўтдилар.

МУВАФФАҚИЯТСИЗ БОШЛАШДИ

◆ Олмаотада волейбол бўйича эркаклар командалари ўртасидаги СССР чемпионати бошланди. Тошкентнинг «Динамо» волейболчилари дастлабки турни муваффақиятсиз бошладилар. Вакилларимиз Свердловскнинг «Уралэнергомаш» коллективи билан учрашувда 2:3 ҳисобида ютқазиб қўйдилар.

ТАБИАТ НЕЪМАТЛАРИ

ЗИРА

ЗИРА шифобахш ўсимликлардан бири бўлиб, Ўзбекистоннинг Зарафшон, Чотқол тоғлари турли зоналарида ёввойи ҳолда ўсади. У икки усулда: уруғидан ва ер остки туганагидан кўпаяди. Май ойида гуллаб, июнь ойида пиша бошлайди. Уруғи таркибида 2,75—3,6 процентгача эфирмойи ва бошқа инсон организми учун фойдали витаминлар мавжуд. Унинг туганак қисми эса қанд ва крахмалларга ниҳоятда бойдир. Уруғи халқ медицинасида ошқозон, жигар хасталикларини даволашда, буйрак тошларини ҳайдашда қўлланилган.

Бироқ, баъзи кимсалар шахсий бойлик орттириш мақсадида пишиб улгурмаган ҳосилни териб, бозорларда сотмоқдалар. Бундай ҳолда у ўзининг дориворлик хусусиятини йўқотади. Ўрмон хўжалиги ташкилотлари бу ишларни назоратга олсалар, халқнинг зирага бўлган талаби савдо корхоналари орқали амалга оширилса, мақсадга мувофиқ бўлар эди, деб ўйлаймиз.

М. ТЎЙЧИЕВ,
табиатшунос.

Редактор Н. НАСИМОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КИНОФИЛЬМЛАР ПРОКАТИ КОНТОРАСИ

ФЕВРАЛЬ ОЙИДА

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ ШАҲАРЛАРИ ВА РАЙОНЛАРИ ЭКРАНЛАРИГА

ЯНГИ БАДИИЙ ФИЛЬМЛАРНИ ЧИҚАРАДИ

«Ўз кўзинг билан кўр»

Сценарий муаллифлари — Алесь АДАМОВИЧ, Элем КЛИМОВ,
Режиссёр — Элем КЛИМОВ.
Ролларда: Алексей КРАВЧЕНКО, Ольга МИРОНОВА, Любомирас ЛАУЦЕВИЧЮС, Владас ВАГДОНАС, Юрс ЛУМИСТЕ, Виктор ЛОРЕНЦ, Казимир РАБАЦКИЙ ва бошқалар.

Фильм совет халқининг немис-фашист босқинчиларига қарши кураши, Улуғ Ватан урушида белорус халқи бошига тушган улкан қурбонлар ҳақида ҳикоя қилади.

«БЕЛОРУСЬФИЛЬМ» КИНОСТУДИЯСИНИНГ МАҲСУЛОТИ.

«ПАРОЛНИ ИККИ КИШИ БИЛАРДИ»

Сценарий муаллифи — Михаил КАНЮКА.
Режиссёр — Николай ЛИТУС.
Ролларда: Ирина АЛФЕРОВА, Аристарх ЛИВАНОВ, Борис СОКОЛОВ, Алексей БУЛДАКОВ, Людмила ШЕВЕЛЬ, Николай ГРИНЬКО ва бошқалар.

А. Довженко номидаги киностудиянинг тарихий-революцион мавзудаги бу янги — «Паролни икки киши биларди» лентаси ўтган йили Иттифоқимиз экранларида намойиш қилинган «Енгиш» фильмининг мантиқий давоми. «Енгиш» фильмидаги каби бу янги фильмда ҳам гап украин чекистларининг контрреволюционерларга қарши кураши хусусида боради. Фильм воқеалари марказида собиқ графиня Ирина Кабардинанинг тақдири ётади. У севимли кишиси-комиссар Алексей Славинский ёрдамида азалий хурофотларни енгиб ўтиб, халққа хизмат қилиш йўлини танлайди. У ҳам чекистлар сафига туради...

«БАГРАТИОН»

(2 серия)

Фильм грузин халқининг ажойиб фарзанди, машҳур саркарда Пётр Иванович Багратионга бағишланган. Картинада унинг образи грузин ва рус халқларининг дўстлиги рамзи сифатида намоён бўлади. Багратион ҳақидаги фильмнинг яратилиш тарихи ҳам қизиқ. Уни Караман Мгеладзе билан «Уруш ва тинчлик» киноэпопеясида Багратион ролини ижро этган машҳур грузин актёри Гиули Чохонелидзе бирга экранлаштиришган. «Багратион» фильми сценарийсини «Уруш ва тинчлик» киноэпопеяси устида ишлаган, машҳур кинодраматург Василий Соловьёв ёзган.

Ролларни: Юрий КАТИН-ЯРЦЕВ, Михаил КУЗНЕЦОВ, Улдис ЛИЕЛДИДЖ, Виктор МУРГАНОВ, Жанри ЛОЛАШВИЛИ, Ирина МАЛИШЕВА, Лия ЭЛИАВА, Ирина АЛФЕРОВА ва бошқалар ижро этишган.

«ГРУЗИЯФИЛЬМ» КИНОСТУДИЯСИ МАҲСУЛОТИ

ТАШКИЛОТЛАРНИНГ РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

ЯНГИЙЎЛ ВА ЧИНОЗ НЕФТЬ БАЗАЛАРИ ТУГАТИЛДИ

Нефть базаларининг ҳисоб-китоб счётлари ёпилди.

15 февралгача қуйидаги адресларга мурожаат қилинсин.

ЯНГИЙЎЛ НЕФТЬ БАЗАСИ — Янгийўл шаҳри, Чариков кўчаси, 194-уй.

ЧИНОЗ НЕФТЬ БАЗАСИ — Чиноз шаҳри, Пристанционная кўчаси, 31-уй.

Ўзбекистон ССР Нефть маҳсулотлари давлат комитетининг бошқармаси.

ОЛМАЛИҚ ШАҲРИДАГИ «АВТОВАЗ» ТЕХНИК ХИЗМАТ КЎРСАТИШ СТАНЦИЯСИ

ВАЗ-21063, 2104, 2105, 2107, 2108, 2121 МАРКАЛИ ЕНГИЛ АВТОМАШИНАЛАРНИ

ТОШКЕНТ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИДА ЯШАЙДИГАНЛАРГА

ЭРКИН СОТАДИ

Цирк

Тошкент давлат циркида — совет цирки усталари иштирокида катта ранг-баранг программа (19.30).

Тошкент ёғ-мой комбинати коллективи ёғ экстракция заводи бошлиғи Ғафур Муслимович МУСЛИМОВнинг вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700047, ТОШКЕНТ ЛЕНИНГРАД КЎЧАСИ, 32

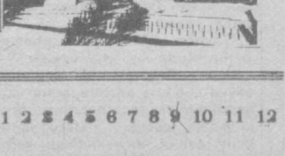

Р. 10580. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС: 64664. Б. 1540. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12